

Årsrapport 2012

ÅRSREGNSKAB FOR DET 20. REGNSKABSÅR

INDHOLD

Idegrundlag	2
Resumé	3
Ledelsesberetning	4
Årsregnskab og nøgletal	17
Oplysninger om bestyrelsens hverv i andre virksomheder og organisationer	18
Femårsoversigt over hoved- og nøgletal	20
Ledelsespåtegning	21
Den uafhængige revisors erklæringer	22
Resultatopgørelse	23
Balance	24
Kapitalforhold	26
Noter	27
Oversigt over porteføljeforvaltere ultimo 2012 for Lærernes Pension	42

Lærernes Pension er dannet af aftaleparterne på lærerområdet for at sikre lærernes pensionsdækning. Vores mål er at være blandt de bedste pensionselskaber.

- Vi giver lærerne økonomisk tryghed som pensionister og tryghed omkring deres egen og nærmestes økonomi ved invaliditet og død. Vores pensionsordninger sikrer tryghed for hvert enkelt medlem og bygger på kollektive, solidariske principper
- Vi yder lærerne god service og udvikler enkle og forståelige pensionsordninger i dialog med lærerne
- Vi har fokus på lave omkostninger, så mest muligt går til pension
- Vi sikrer lærernes pensioner gennem en sikker, effektiv, langsigtet og etisk forsvarlig investeringsstrategi
- Vi arbejder for, at arbejdsmarkedspensionerne præges af åbenhed, troværdighed og samfundsmæssigt ansvar
- Vi arbejder professionelt og ansvarsfuldt

RESUMÉ

- Præmieindtægten steg fra 4.004 mio.kr. i 2011 til 4.224 mio.kr. i 2012 og de samlede aktiver steg fra 48,0 mia.kr. ultimo 2011 til 57,9 mia.kr. ultimo 2012
- Antallet af medlemmer faldt i løbet af året med 4.618 til 129.105 ultimo 2012, hvor af 80.823 indbetalte præmie, et fald på 878 præmiebetalende medlemmer.
- Investeringsafkastet blev 11,6% før pensionsafkastskat og 9,7% efter pensionsafkastskat
- Lærernes Pension fastholdt de lave omkostninger med en omkostningsprocent på 1,7% svarende til 551 kr. pr. medlem
- Reservesituationen er meget tilfredsstillende, og den langsigtede investeringsstrategi kan derfor fortsat følges
- Lærernes Pension færdiggjorde i 2012 to boligbyggerier i Aarhus-området: dels Emiliedalen i Skåde Bakker, der består af 78 lejligheder og 12 rækkehuse, dels Kalmarparken i Aarhus N, der består af 76 mindre lejligheder fortrinsvis tiltænkt uddannelsessøgende
- Lærernes Pension er det pensionsselskab, der har relativt mest investeret i skove globalt med 6,4% af de samlede investeringsaktiver. Ved udgangen af 2012 var der investeret 3,3 mia.kr. i skove i USA, Sydamerika, Oceanien og Emerging Markets

Tabel 1. Udvalgte hoved- og nøgletal

Alle beløb i mio. kr.	2012	2011	2010	2009	2008
Præmier	4.224	4.004	3.978	3.704	3.289
Forsikringsydelse	-647	-534	-467	-415	-311
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-74	-71	-76	-71	-58
Aktiver, i alt	57.873	47.974	43.063	37.361	27.130
Afkast før pensionsafkastskat (%)	11,5	3,8	11,1	12,9	-11,0
Omkostningsprocent af præmier (%)	1,7	1,8	1,9	1,9	1,8
Forsikringsrisikoresultat (%)	1,1	0,7	0,3	0,1	0,1
Overdækningsgrad (%)	5,8	5,4	6,1	5,0	2,3
Depotrente efter pensionsafkastskat (%)	3,00	3,75	2,50	2,50	4,00

LEDELSESBERETNING

Hovedtræk

Beskæftigelsesudviklingen på lærerområdet har de seneste to år betydet et fald i antallet af præmiebetalende medlemmer. I 2012 faldt tallet med 878, og præmieindtægten steg kun med 220 mio.kr. Antallet af medlemmer faldt med 4.618, men det skal ses på baggrund af, at Lærernes Pension i 2012 gennemførte en kampagne, hvor cirka 6.500 medlemmer med små hvilende depoter fik udbetalt deres depot eller fik det overført til et andet pensionsselskab.

Udviklingen i den globale økonomi var i 2012 i lighed med de foregående år præget af betydelig usikkerhed, især om euroområdet. Fremgangen i verdensøkonomien aftog i 2012, men i løbet af året blev vækstudsigtterne for den amerikanske økonomi bedre, båret af likviditetsudpumpningen fra den Amerikanske Centralbank og af en positiv udvikling på det ellers fastfrosne boligmarked. Desuden blev der demonstreret en stor politisk vilje til at løse euroområdets ubalancer, bl.a. i form af en voldsom likviditetsudpumpning fra den Europæiske Centralbanks side og en række finanspolitiske hjælpepakker.

Den meget lempelige pengepolitik betød, at renteniveauet i 2012 faldt til et meget lavt niveau. Rentefaldet og en spirende optimisme omkring virksomhedernes fremtidige indtjening var medvirkende til en meget positiv udvikling på aktiemarkedene og på markederne for kreditobligationer. Den positive markedsudvikling indebar et meget tilfredsstillende afkast for Lærernes Pension. Afkastet før pensionsafkastskat blev 11,5%.

Lærernes Pensions omkostninger har traditionelt været blandt de laveste blandt pensionsselskaberne, og det lave omkostningsniveau blev fastholdt i 2012.

Den økonomiske udvikling og investeringsstrategien

De betydelige strukturelle problemer i verdensøkonomien giver anledning til en fortsat usikkerhed om fremtiden, og det indebærer, at forbrugere og virksomheder tøver med at øge forbrug og investeringer. Den økonomiske vækst er stort set fraværende i Europa, og trods den begyndende vækst i USA betyder en afmatning i de nye økonomier, at den samlede vækst i verdensøkonomien fortsætter på et relativt lavt niveau.

Med den store usikkerhed om den fremtidige økonomiske udvikling er det vigtigt at have fokus på risikospredning i investeringen af pensionsmidlerne, og dette er netop et centralt element i Lærernes Pensions investeringsstrategi. I formuleringen af investeringsstrategien tillægges det således stor betydning, at selskabet i forskellige scenarier for udviklingen på de finansielle markeder både opretholder en høj grad af finansiell styrke og sikrer et rimeligt afkast til medlemmerne.

Udviklingen på pensionsområdet

Solvens II

Lærernes Pension har, bl.a. i Forca-regi, gennem flere år forberedt sig til den såkaldte Solvens II-regulering. Implementeringen af Solvens II er af myndighederne blevet udskudt flere gange og i slutningen af 2012 blev det meldt ud, at reguleringen tidligst træder i kraft i 2016. Det er tillige usikkert, hvorledes specielt kommende kapitalkrav vil blive udformet. Arbejdet med forberedelsen til Solvens II er derfor sat i bero, men Lærernes Pension er velforberedt til de krav, som en indførelse af Solvens II måtte medføre, herunder den fortsatte tilpasning af solvens- og rapporteringskrav, som Finanstilsynet måtte finde anledning til.

Åbenhed og gennemsigtighed

Arbejdet med at implementere Forsikring&Pensions (F&P) Forbrugerplan 2010 blev afsluttet i 2012, hvor der blev indført en omkostningsmåler for overenskomstbaserede ordninger, de såkaldte ÅOP og ÅOK tal, der viser de samlede omkostninger i henholdsvis procent og kr. pr. medlem, og i slutningen af året blev Fakta om pension lanceret. Her er det muligt at sammenligne selskaber på en lang række af parametre. Med de mange tiltag har medlemmer og medier fået en stor mængde nye værktøjer og nye oversigter, der giver endnu mere åbenhed. I forvejen er Danmark formentlig det land, der har størst transparens på pensionsområdet, men det er spørgsmålet, om den meget store mængde tilgængelig information ikke gør pensionsområdet mere uoverskueligt i stedet for mere overskueligt, som har været intentionen bag de mange tiltag.

Politiske indgreb overfor pensionsopsparingen

Heller ikke 2012 blev et år, hvor der var ro omkring pensionsbeskatningen. Før sommerferien lancerede regeringen et forslag til skattereform som på en række områder forringede betingelser for pensionsopsparingen og for den langsigtede økonomiske holdbarhed. Der blev lanceret en slags aldersskat, fordi den foreslåede forhøjelse af topskattegrænsen ikke skulle gælde for folkepensionister; der blev foreslået forøget modregning i folkepensionen for mellemstore og store pensionsudbetalinger og en afskaffelse af fradragsretten af indbetalinger på kapitalpension mod skattefrihed for udbetalinger, dvs. en fremrykning af beskatningen. Sidstnævnte forslag vil reelt flytte byrden over på kommende generationer, fordi der fremadrettet vil mangle skatteindtægter fra pensionsudbetalingerne.

Kun forslaget om afskaffelse af fradragsretten blev en del af den endelige skatteaftale. De administrative konsekvenser er meget omfattende, og Lærernes Pension vil

i løbet af 2013 beslutte, hvoledes selskabet skal forholde sig til de nye regler. Vælger selskabet at afgiftsberigtige de eksisterende kapitalpensioner, bliver der alene for Lærernes Pension tale om en skattebetaling på ca. 2½ mia.kr.

Pensionsopsparing er langsigtet opsparing, hvor det er væsentligt for tilliden til systemet, at der er rimelig sikkerhed og stabilitet omkring forholdene for pensionsopsparing. Det er også en forudsætning for opbakningen til pensionsopsparing, at der bydes den rimelige forhold.

Der er også fra politisk hold et vågent øje til de over 3.000 mia.kr., som befolkningen har opsparet på deres pensionsordninger. Det synes af og til som om pensionsmidlerne opfattes som frie penge, og ikke som befolkningens pensionsopsparing.

Lærernes Pension har i idégrundlaget stående, at "vi arbejder for, at arbejdsmarkedspensionerne præges af åbenhed, troværdighed og samfundsmæssigt ansvar". Det betyder først og fremmest opgaven med at sikre lærerne tryghed som pensionister og deres egen og nærmestes økonomi ved invaliditet og død. Det betyder også, at Lærernes Pension tager medansvar for sikre en bæredygtig samfundsmæssig udvikling, men det må ske med respekt for lærernes pensionsopsparing.

Renteaftale

I slutningen af maj 2012 nåede renteniveauet det hidtil laveste niveau og den korte danske rente kom under den tilsvarende tyske. Det betød, at en række pensionselskaber solvensmæssigt havde svært ved at opfylde deres pensionsforpligtelser. Der blev derfor i juni 2012 indgået en renteaftale mellem F&P og Erhvervs- og Vækstministeriet. Det er positivt, at der i sådan en situation blev fundet en hensigtsmæssig løsning, så pensionselskaberne ikke blev tvunget ud i uhensigtsmæssige investeringsbeslutninger til skade for opsparerne, men aftalen har også et par uhensigtsmæssige elementer.

For det første udtrykker aftalen enighed om, at pensionselskaberne fremadrettet skal arbejde for fortsat at mindske omfanget af produkter med en nominel rentegaranti, såkaldte gennemsnitsrenteprodukter, og i stedet få kunderne til at vælge sig over på markedsrenteprodukter. Lærernes Pensions overenskomstordninger baserer sig på gennemsnitsrenteprikket, hvilket indebærer, at der flyttes investeringsrisiko fra det enkelte medlem til fællesskabet. Dette er selvfølgelig et bevidst valg og baserer sig på dialog med medlemsfora og aftaleparter. Da Lærernes Pension ikke har solvensproblemer og pensionsordningerne baserer sig på en gennemsnitlig rente på 0,6%, finder selskabet ikke grundlag for at tilslutte sig denne udtrykte enighed.

For det andet udtrykker aftalen, at der frem til 1. januar 2014 maksimalt kan tilskrives 2% i kontorente.

Baggrunden er ifølge aftalen det fortsat lave renteniveau og kommende solvenskrav under Solvens II, der kan give pensionselskaberne solvensproblemer. Da Lærernes Pension hverken har haft solvensproblemer under det lave renteniveau, eller forventer at kunne få det under de skitserede Solvens II kapitalkrav, anser Lærernes Pension sig ikke omfattet af denne del af aftalen. Derfor besluttede bestyrelsen i august 2012 at forsætte året ud med en depotrente på 3% efter pensionsafkastskat, og for 2013 er depotrenten fastsat til 3,5% efter pensionsafkastskat.

Fælleserklæringen fra 1987

Som nævnt ovenfor anser Lærernes Pension sig som en del af den danske arbejdsmarkedspensionsmodel, en model der under opbygningen i de sidste 25 år har været en væsentlig del af årsagen til, at Danmark er i en relativt gunstig økonomisk situation sammenlignet med mange andre lande, både aktuelt og i forhold til fremtidige udfordringer med et øget antal pensionister, der også lever lænere. Udbygningen af arbejdsmarkedspensionerne skete på baggrund af trepartsforhandlinger i 1988, der var blevet aftalt i forbindelse med Fælleserklæringen i december 1987, som hermed kunne fejre 25 års jubilæum i 2012.

Med udbygningen af arbejdsmarkedspensioner til en meget stor del af arbejdsmarkedet er der skabt et bæredygtigt pensionssystem, der har vundet international anerkendelse og i 2012 ligefrem blev kåret som verdens bedste pensionssystem.

Forventninger til 2013

Som følge af de fortsat store strukturelle problemer i verdensøkonomien forventes også i 2013 stor usikkerhed om den økonomiske udvikling. Selv om krisen omkring eurolandene og euroen synes midlertidigt stabiliseret, er de fundamentale problemer ikke løst. Det er også spørgsmålet, hvorvidt væksten i den amerikanske økonomi og i de nye økonomier vil kunne trække verdensøkonomien ud af lavvækst.

Et af de store usikkerhedsmomenter også i 2013 vil være renteutviklingen. På den ene side betyder den ekspansive pengepolitik et nedadgående pres på renteniveauet, på den anden side må det forventes, at de store statsgældsproblemer i mange lande og et kommende behov for opsugning af den skabte likviditet vil presse renteniveauet opad.

Det er også en udfordring, at den betydelige likviditet kombineret med det lave renteniveau på statsobligationer i de mere velfungerende økonomier har ført til, at investorerne er søgt over i andre aktiver, bl.a. kreditobligationer og aktier. Det øger risikoen for oppustede priser på denne type af aktiver.

Investeringsklimaet med negative realrenter og beherskede forventninger til afkastet på andre aktivgrupper vil fremadrettet gøre det vanskeligere at sikre et afkast efter pensionsafkastskat, der gør, at pensionerne vil kunne følge med lønudviklingen. Dermed må det forventes, at mulighederne for at kunne sikre pensionernes købekraft blive vanskeligere end i de forudgående årtier, hvor høje realrenter og et faldende renteniveau skabte grundlaget for relativt høje afkast.

Usikkerheden betyder, at Lærernes Pension fortsat vil have fokus på risikospredning i selskabets investeringer. Imidlertid er selskabets reservesituation tilfredsstillende, og basiskapitalen kan med stor margin dække selskabets individuelle solvensbehov. Der vil være fokus på styring af renterisikoen i lyset af, at det som nævnt er vanskeligt, selv på relativt kort sigt, at forudse, hvor renteniveauet bevæger sig hen.

Selskabet forventer, at de tidligere års vækst i medlemstal og præmier svækkes i 2013 som følge af den økonomiske udvikling og den forventede beskæftigelse på lærerområdet. Der forventes derfor en præmieindtægt på ca. 4,3 mia.kr., kun marginalt højere end i 2012. Det samlede antal medlemmer forventes at udgøre lidt over 130.000 ved udgangen af 2013.

Administration

Serviceselskabet Forca varetager en stor del af administrationen af Lærernes Pension. Det sker for at sikre stor-driftsfordele og dermed lave administrationsomkostninger. Selskabets eget sekretariat varetager dog kerneforretningsområderne for at sikre en effektiv og fleksibel styring.

Sekretariatet bestod ved udgangen af 2012 af 20 medarbejdere. Sekretariatets opgaver omfatter bl.a.:

- overordnet ledelse af selskabet
- compliance og forretningsgange
- betjening af bestyrelse, organisationer, aftaleparter og medlemsfora
- strategisk udvikling
- investeringsstrategi og overvågning af portefølje-forvaltning
- risikostyring
- udvikling af pensionsprodukter
- kommunikations- og informationsstrategi
- sikring af kvaliteten i medlemsservice
- generel overvågning af outsourcingen

Sekretariatet er lokaliseret i Tuborg Havn i Hellerup, hensigtsmæssigt tæt på Forca og F&P.

Selskabets ledelse og ejerforhold

I løbet af 2012 blev der afholdt fem bestyrelsesmøder og to bestyrelsesseminarer. Bestyrelsesseminarerne omhandlede infrastrukturinvesteringer mv., og strategiske overvejelser vedrørende forretningsmodellen.

Bestyrelsessammensætningen har været uændret i 2012. Det i henhold til lovgivningen nedsatte revisionsudvalg består af den samlede bestyrelse med Finn Scheiby som formand.

Selskabets direktion består af administrerende direktør Paul Brüniche-Olsen. Forsikringsdirektør Steen Schouenborg er chef for områderne Forsikring og Medlemmer, Kommunikation og Human Resource, Finansdirektør Henrik Walther Mogensen er chef for områderne Alternative Investeringer, Regnskab og IT, mens investeringschef Morten Malle er chef for området Investering. Aktuar Jesper Brohus er ansvarshavende aktuar.

Lærernes Pension er pr. 1. januar 2012 fusioneret med LPA Holding A/S, hvor Lærernes Pension er det fortsættende selskab.

Lærernes Pension er ejet af Danmarks Lærerforening (Særlig Fond), Frie Skolers Lærerforening, Uddannelsesforbundet samt Kommunernes Landsforening.

Revisionsfirmaet Deloitte er selskabets revision.

Der er i tiden efter regnskabets afslutning ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har haft væsentlig påvirkning på selskabets og koncernens finansielle stilling.

MEDLEMMER OG MEDLEMSSERVICE

Medlemsforhold

Antallet af medlemmer faldt i årets løb fra 133.723 til 129.105, svarende til et fald på 3,5%. Faldet skyldes, at Lærernes Pension har udbetalt eller overført såkaldte små, hvilende depoter. Blandt medlemmerne betaler 80.823 pensionsbidrag, mens 65% af medlemmerne er kvinder. Fordelingen ses i tabel 2.

De fleste tjenestemænd og andre ansatte på lignende vilkår har pensionsgivende tillæg, der medfører en indbetaling til Lærernes Pension. Indbetalingen bruges til Tillægspension. Det er en opsparingsforsikring, som typisk udbetales som engangsbeløb for at supplere den løbende tjenestemandspension. Der er nu 22.166 tillægspensioner i Lærernes Pension.

Medlemmer med Tillægspension er ældre end gennemsnittet og medvirker til en jævn aldersfordeling, hvor 43% af medlemmerne er over 50 år.

Lærernes Pension er stadig et ungt selskab med få pensionister. Det er kun 5,3% af medlemmerne, der får udbetalt enten alderspension eller invalidepension. Hertil kommer pension til ægtefæller og børn. Udviklingen er vist i tabel 3.

Medlemsservice

For at sikre at medlemmerne både får service med høj kvalitet og lave omkostninger, tager Forca sig af serviceringen. Forca er et administrationsselskab, som servicerer over 500.000 medlemmer med tilknytning til en arbejdsmarkedspension. Forca ejes ligeligt af PBU (Pædagogernes pensionskasse), PKA og Lærernes Pension.

Høj rente og lave omkostninger

For 2013 fastsætter Lærernes Pension depotrenten til 3,5% efter skat. Samtidig fastholder Lærernes Pension et omkostningsniveau på 2,25% af medlemmernes indbetalinger. Dermed har Lærernes Pension fortsat nogle af de laveste omkostninger i branchen, mens depotforrentningen ligger blandt branchens højeste.

Tilbagevenden til arbejdsmarkedet og lavere invalidepriser

Igen i 2012 var der en del invalidepensionister, der blev raskmeldte, og som derfor ikke længere skal have udbetalt invalidepension. Gevinsten herved var en væsentlig årsag til, at Lærernes Pension fik et risikooverskud på 1,1% i 2012, svarende til 465 mio. kr. Overskuddet indeholder en gevinst på 443 mio. kr. hørende til invalidepensioneringer. På den baggrund har Lærernes Pension reduceret priserne for invalidedækningen for 2013 med 20%.

Bestyrelsen har fortsat stor fokus på udviklingen indenfor invalidepensioneringerne og drøfter løbende den forebyggende indsats med lærerorganisationerne.

Forudsætninger om levetid

Lærernes Pension har i en årrække styrket livsforsikringshensættelserne, så de har kunnet modstå forbedringer i medlemmernes levetid. Levetidsforudsætningerne er baseret på Finanstilsynets levetids-model. Med denne model tages der højde for, at de forskellige aldersgrupper i medlemsbestanden har forskellige forventede levetidsforbedringer. Hvert år justeres lærernes dødelighed i forhold til nye data og nye antagelser om levetidsforbedringer. De økonomiske konsekvenser herved har i 2012 været yderst begrænsede.

Medlemskapital

Lærernes Pension har siden 2002 opbygget medlemskapital (særlige bonushensættelser). På denne baggrund modtager medlemmerne et ugaranteret tillæg til udbetalingerne. Hvert medlem kan se sin andel af medlemskapitalen og følge med i forrentningen. Medlemskapitalen forrentes med markedsafkastet. Konstruktionen sparer medlemmerne for at skulle aflønne en tilsvarende egenkapital indskudt af aktionærer og giver dermed bedre pensioner.

Tabel 2: Forsikrede fordelt på alder og køn, ultimo 2012

Aldersgruppe	Mænd	Kvinder	I alt
- 29	2.984	5.411	8.395
30 - 39	10.584	21.267	31.851
40 - 49	10.569	22.840	33.409
50 - 59	10.946	19.967	30.913
60 -	9.945	14.592	24.537
I alt	45.028	84.077	129.105

Tabel 3: Pensionister fordelt på pensionstype, ultimo 2012

	2012	2011	2010	2009	2008
Alderspensionister	4.381	3.601	3.004	2.477	1.988
Invalidepensionister	2.435	2.245	2.015	1.833	1.577
Ægtefælle-/samleverpensionister	526	501	471	430	357
Børnepensionister	1.547	1.530	1.569	1.315	1.028
I alt	8.889	7.877	7.059	6.055	4.950

Medlemsfora og årsmøde

For at give medlemmerne indflydelse på pensionsordninger og investeringsprincipper har Lærernes Pension to medlemsfora. Hvert år holdes et årsmøde, hvor bestyrelsen for Lærernes Pension og medlemmer af de to medlemsfora deltager.

Deltagerne i de to medlemsfora vælges ved urafstemning blandt samtlige medlemmer. Der var valg i 2010, og næste valg er i 2013. Hvert medlemsforum har op til 30 medlemmer. Det ene dækker medlemmer bosat øst for Storebælt, på Færøerne, i Grønland eller uden for Danmark. Det andet dækker medlemmer bosat vest for Storebælt, herunder i Sydslesvig.

Ud over årsmødet holder hvert medlemsforum 2-3 heldagsmøder om året. Desuden er der én gang i valgperioden en fælleskonference for de to medlemsfora.

På årsmødet i 2012 var temaet "Udfordringer længere fremme – for Lærernes Pension og for AMP-sektoren".

Medlemsstrategi

Der var flere nyskabelser i 2012.

Årsbrevene blev ændret med vægt på øget forståelighed og relevans, så emner og viste tal afhænger af alder.

For at sikre, at medlemmer med en lille hvilende pensionsordning i Lærernes Pension ikke skal se omkostninger udhule opsparingen, blev de kontaktet og tilbudt at overføre pensionsordningen til et andet selskab. Alle overførsler sker uden at Lærernes Pension tager omkostninger. Såfremt medlemmet ikke ønskede overførsel, blev værdien af pensionsordningen overført til medlemmets nemkonto. Fremadrettet køres en kampagne hvert kvartal, som sikrer, at medlemmer med små hvilende pensioner sparer omkostningerne.

Mere end 90.000 medlemmer valgte at modtage information i e-boks, hvilket er en meget høj andel, der er med til at sikre, at omkostningerne kan forblive lave.

Selvbetjeningsmodulet blev udviklet yderligere, så det blandt andet er muligt at pensionere sig selv på hjemmesiden.

Lærerorganisationerne og aftaleparterne

Lærernes Pension administrerer pensionsordninger for lærergrupperne inden for Lærernes Centralorganisations (LC) forhandlingsområde. Rammeaftaler mellem Lærernes Centralorganisation og arbejdsgiverne fastsætter de overordnede rammer for pensionsordningernes indhold. Langt de fleste overenskomstansatte medlemmer har en indbetaling på 17,3% af lønnen til pensionsordningen.

Lærernes Pension har et tæt samarbejde med lærerorganisationerne Danmarks Lærerforening, Uddannelsesforbundet, Frie Skolers Lærerforening og IMAK. Det sker blandt andet på jævnlige kontaktmøder. Lærernes Pension holder også jævnlige kontaktmøder med Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner.

I Forca findes et særligt område "Organisations-service" specielt for Lærernes Pensions organisationer. Hermed sikres en særlig adgang for medarbejdere i lærerorganisationerne, så komplicerede spørgsmål kan besvares direkte, for eksempel i forbindelse med sager om invalidepension.

Gennem denne service sikres, at organisationer og Lærernes Pension i fællesskab kan give medlemmer den bedst mulige rådgivning og service.

Forventninger til 2013

En stor del af ressourcerne skal bruges på implementering af skattereformen, så medlemmerne sikres den bedst mulige løsning og grundig information. Både i forhold til afgiftsberigtigelse af kapitalpensionen og fremtidige produkter.

Udviklingen af hjemmesiden og værktøjerne til selvbetjening fortsættes, blandt andet med fokus på fleksibilitet ved alderspensionering. Medlemmerne efterspørger mulighed for variabel udbetaling, så de kan udskyde den fulde pensionsudbetaling.

INVESTERING

Lærernes Pension opnåede i 2012 et investeringsafkast før skat på 11,6% (11,5% i henhold til N1 definition), modsvarende 5.294 mio.kr. Det er et tilfredsstillende resultat, især set i lyset af den store usikkerhed, som prægede verdensøkonomien ved indgangen til året. Afkastet blev trukket op af aktier, herunder især danske aktier og forskellige former for kreditobligationer, jf. figur 1. De mere sikre investeringer i form af for eksempel tyske og amerikanske statsobligationer bidrog også med positive afkast.

Lærernes Pensions investeringsstrategi

Lærernes Pensions faktiske investeringer udspringer af en investeringsstrategi, der har som overordnet målsætning at skabe højest mulige pensioner til medlemmerne under hensyntagen til den påtagne risiko og selskabets etiske kodeks. Det tilstræbes, at investeringsstrategien er sikker, effektiv, langsigtet og etisk forsvarlig, jf. boks 1.

Udarbejdelsen af investeringsstrategien baseres på ALM-analyser. Det indebærer bl.a., at der i investeringsvalget tages hensyn til renterisikoen, der følger af selskabets pensionsforpligtelser. Graden af påtaget risiko afhænger dels af reservesituationen og dels af det forventede afkast. Det tilstræbes altid at sprede investeringerne på mange aktivklasser, hvilket reducerer sandsynligheden for store tab i perioder, hvor markedsudviklingen viser sig meget anderledes end forventet.

I december 2012 vedtog bestyrelsen en investeringsstrategi gældende for perioden 2013–2017. Strategien opererer med en målsætning om ca. 30% allokering til børsnoterede aktier, 53% til obligationer og 17% til alternative investeringer. Porteføljen har et forventet årligt afkast på 5,1% og en risiko på 17,8%. Risikoen er målt ved et sikkerhedsniveau på 99,5%. Det vil sige, at der statistisk set kun er 0,5% sandsynlighed for, at investe-

ringsporteføljen vil tabe mere end 17,8% i løbet af ét år.

Den valgte investeringsstrategi indebærer, at andelen investeret i børsnoterede aktier og alternative investeringer skal øges, og at obligationsandelen skal reduceres, jf. figur 2. Den højere andel investeret i børsnoterede aktier sker ved at forøge andelen i Emerging Markets aktier, mens andelen i globale aktier reduceres. For de alternative investeringer sker forøgelsen gennem samtlige undergrupper, dvs. skov, ejendomme og private equity. Reduktionen af obligationsandelen sker primært via statsobligationer og realkreditobligationer. Modsat øges andelen investeret i indeksobligationer. Størstedelen af tilpasningen forventes at finde sted i 2013, jf. figuren.

Med henblik på udbygningen af de alternative aktivklasser over de kommende år er Finansafdelingen i foråret 2012 udvidet indenfor ejendomsområdet med en ny medarbejder med teknisk og ingeniørmæssig baggrund.

Med henblik på at sikre lave omkostninger har Lærernes Pension outsourcet selve porteføljevaltningen til eksterne porteføljevaltere. En stor del af investeringsaktiverne forvaltes passivt, hvor målet er at opnå et afkast, der er på niveau med markedsafkastet. Passiv forvaltning indebærer lave investeringsomkostninger, men samtidig mistes muligheden for skabelsen af et merafkast. Aktiv forvaltning søger derimod at skabe et merafkast i forhold til markedsafkastet, men forvaltningen er dyrere, og det hænder desuden ofte, at målsætningen om et merafkast ikke indfries. Lærernes Pension gør også brug af aktiv forvaltning, da det inden for visse aktivklasser fremstår fordelagtigt eller måske også er den eneste mulighed for at få eksponering til en aktivklasse. En oversigt over alle selskabets porteføljevaltere findes bagest i årsrapporten.

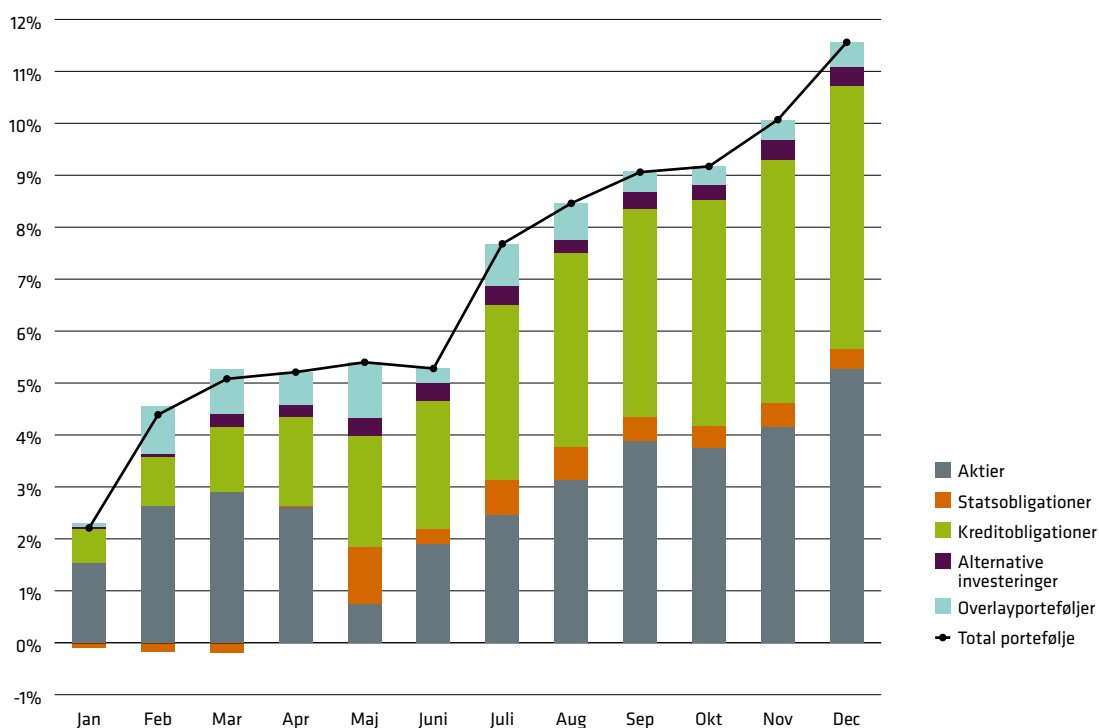
Boks 1

EN SIKKER, EFFEKTIV, LANGSIGTET OG ETISK FORSVARLIG INVESTERINGSSTRATEGI

Lærernes Pension tilstræber at følge en sikker, effektiv, langsigtet og etisk forsvarlig investeringsstrategi. Med dette menes, at

- risikoniveauet tilpasses reserveerne, så investeringerne kan opretholdes under ugunstige markedsforhold. Herved undgås det fx at sælge ud af aktierne, når kurserne er i bund (sikker)
- risikoen spredes, at der ikke tages unødige risici, og at der tilstræbes et lavt omkostningsniveau i investeringsforvaltningen (effektiv)
- investeringsstrategien tilrettelægges ud fra afvejninger af afkast og risiko over en lang periode i overensstemmelse med, at det er pensionsmidler, der forvaltes (langsigtet)
- der udvises respekt for mennesker og miljø gennem en etisk kodeks for investeringerne (etisk forsvarlig)

Figur 1. Aktivklassernes akkumulerede afkastbidrag igennem 2012

Anm.: Kreditobligationer omfatter danske nominelle og inflationsindekserede realkreditobligationer, amerikanske og europæiske virksomhedsobligationer samt emerging markets statsobligationer.

Boks 2

LÆRERNES PENSIONS ETISKE KODEKS

Lærernes Pension har som formål at sikre lærerne gode pensioner. Et højt pensionsniveau sikres bl.a. gennem en sikker, effektiv og langsigtet investeringspolitik. I investeringsstrategien indgår også en etisk holdning til investeringerne.

Lærernes Pension ønsker således via sine investeringer at fremme en afbalanceret økonomisk udvikling og gode arbejds- og levevilkår, herunder en forsvarlig omgang med naturens ressourcer. Investeringerne i Lærernes Pension sker med respekt for demokrati og informations- og ytringsfrihed.

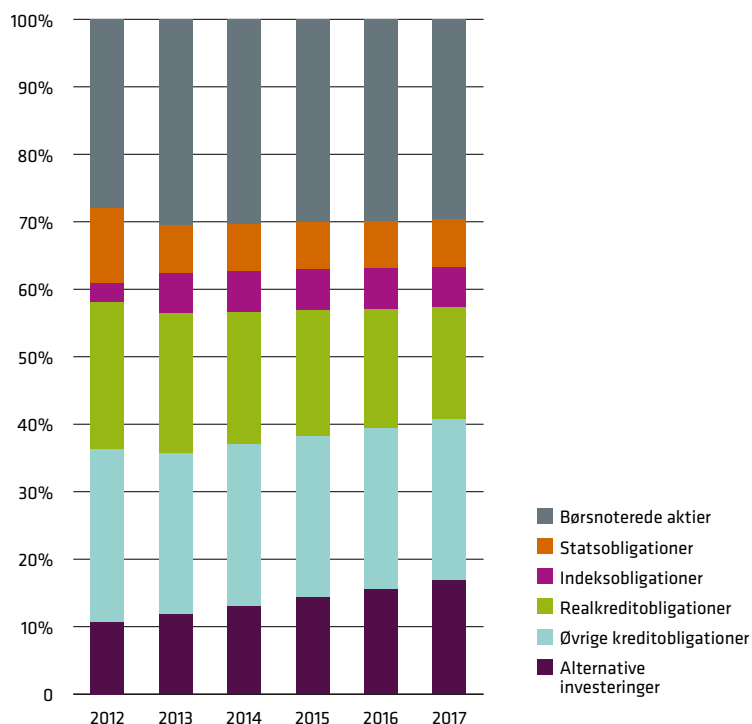
Lærernes Pension følger den etiske grundholdning, som afspejles i det omliggende samfund. Lærernes Pension følger naturligt de af Folketinget tiltrådte

gældende love og konventioner i såvel den nationale lovgivning, som i de internationale aftaler mv., som Danmark har tiltrådt.

I særlig grad gælder, at Lærernes Pension ikke investerer i virksomheder:

- som via deres aktivitet fremmer voldelige konflikter, herunder baserer deres aktivitet på produktion af våben eller handel hermed,
- som via deres aktivitet understøtter krænkelse af menneskerettighederne,
- som via deres aktivitet viser uansvarlig omgang med naturens ressourcer og/eller unødigt belaster miljøet.

Figur 2. Lærernes Pensions investeringsstrategi 2013-2017

Social ansvarlighed i investeringerne

Lærernes Pension indførte som et af de første arbejdsmarkedspensionsselskaber i 1997 etiske retningslinjer for selskabets investeringer i form af en etisk kodeks, jf. boks 2. For at sikre en effektiv efterlevelse af den etiske kodeks foretages en løbende screening af selskabets investeringer i samarbejde med bureauet Ethix. De selskaber, som i henhold til screeningen ikke lever op til den etiske kodeks, frasælges. I 2012 frasolgte Lærernes Pension aktier og obligationer udstedt af 5 virksomheder på baggrund af den etiske screening.

Investeringsafkast 2012

Det opnåede investeringsafkast på i alt 11,6% kan opdeles i bidrag fra den generelle markedsudvikling (benchmark), investeringsperformance og overlayporteføljer. Benchmarkporteføljens afkast var 10,9%, mens investeringsperformance og overlayporteføljerne trak det samlede afkast op med 0,2% hhv. 0,5%, jf. tabel 4.

Investeringsperformance

Investeringsperformance er forskellen mellem den faktiske porteføljes afkast og benchmarkporteføljens afkast, og kan henføres dels til det overordnede allokeringsvalg i forhold til det af bestyrelsen valgte strategiske benchmark og dels til de eksterne porteføljeforvalteres investeringsvalg.

De faktiske investeringer gav et afkast på 11,1% før overlayporteføljernes afkast, dvs. 0,2%-point højere end benchmarkafkastet. Den positive performance kan overordnet henføres til porteføljeforvalternes performance, mens resultatet af det overordnede allokeringsvalg svarede til det strategiske benchmark.

Inden for så godt som alle børsnoterede aktivklasser udviste selskabets porteføljeforvaltere positiv performance. Inden for high yield virksomhedsobligationer blev porteføljeforvalternes negative performance opvejet af en allokering til europæisk high yield, hvor benchmarket kun indeholder amerikansk high yield. Europæiske high

yield virksomhedsobligationer udviste stor merperformance i forhold til tilsvarende amerikanske obligationer i 2012. Investeringerne inden for private equity og ejendomme udviste negativ investeringsperformance i 2012.

Resultat af overlayporteføljer

Selskabets pensionsgarantier indebærer, at markedsværdien af pensionsforpligtelserne varierer betydeligt med renteniveauet. Faldende renter vil øge forpligtelserne. For at imødegå dette er selskabets renterisiko reduceret ved en renteafdækningsportefølje bestående af tyske statsobligationer med lang løbetid. Hovedparten af beholdningen holdes på repobasis. Det faldende renteniveau i 2012 medførte, at afdækningen af renterisikoen løftede årets resultat med 0,6%.

Lærernes Pension afdækker hovedparten af den valutarisiko, der opstår som følge af investering på markeder i udviklede lande. Investeringer i amerikanske og schweiziske værdipapirer afdækkes dog ikke fuldt ud, da det historisk har vist sig at være risikodæmpende at have en vis eksponering over for udviklingen i dollaren og schweizerfrancen. Betydningen af denne eksponering medførte et tab på 0,1% i 2012, som følge af en marginalt lavere dollarkurs ultimo året relativt til kursen ved indgangen til året.

Investeringer i 2012

De samlede investeringsaktiver inkl. markedsværdien af overlayporteføljer voksede med 8.363 mio. kr. til 52.887 mio. kr. Der blev nettoinvesteret 2.186 mio. kr. i børsnoterede aktier, minus 936 mio. kr. i obligationer og 940 mio. kr. i alternative aktivklasser.

Inden for de alternative aktivklasser fordelte nettoinvesteringerne med 651 mio. kr. i skove, 163 mio. kr. i private equity og kr. 126 mio. kr. i ejendomme. Herudover blev der investeret kr. 153 mio. kr. gennem koncernens ejendomsselskab. Der er afgivet 6 nye tilsagn inden for de alternative aktivklasser og modtaget aflevering af to nye boligprojekter i Aarhus-området.

Tabel 4. Investeringsaktiver 2012

	Markedsværdi primo		Markedsværdi ultimo		Netto-investering mio. kr.	Afkast	
	mio. kr.	%-andel	mio. kr.	%-andel		Faktisk %	Benchmark %
Emerging markets aktier	1.482	3,3	3.421	6,7	1.609	20,0	17,3
Danske aktier	1.163	2,6	1.764	3,4	250	26,3	23,8
Globale aktier	8.338	18,8	10.035	19,6	328	16,8	16,5
Aktier i alt	10.983	24,7	15.220	29,7	2.186	18,2	17,8
Statsobligationer	5.811	13,1	3.706	7,2	-2.291	6,0	5,2
Realkreditobligationer	10.345	23,3	11.969	23,3	1.031	5,9	4,9
Indeksobligationer	1.459	3,3	1.419	2,8	-106	7,0	6,3
Virksomhedsobligationer, investment grade	3.843	8,6	4.317	8,4	0	11,4	11,4
Virksomhedsobligationer, high yield	4.148	9,3	4.944	9,6	281	14,5	14,9
Emerging markets obligationer	3.163	7,1	3.929	7,7	150	17,4	16,0
Obligationer i alt	28.771	64,7	30.284	59,0	-936	9,4	8,7
Associerede selskaber	224	0,5	225	0,4	0	0,5	17,8
Private equity	770	1,7	954	1,9	163	6,8	17,8
Ejendomme	1.079	2,4	1.231	2,4	126	4,7	6,3
Skovinvesteringer	2.578	5,8	3.265	6,4	651	2,7	2,3
Alternative investeringer i alt	4.651	10,5	5.675	11,1	940	3,6	6,4
Likvider	53	0,1	148	0,3	-2		
Investeringsaktiver i alt før overlayporteføljer	44.457	100,0	51.327	100,0	2.189	11,1	10,9
Renteafdækning	179		1.613			0,6	
Valutaoverlay	-116		-53			-0,1	
Overlay i alt	65		1.560			0,5	
Investeringsaktiver i alt efter overlayporteføljer	44.522		52.887			11,6	

Anm.: Statsobligationer er eksklusiv en beholdning af obligationer på 5.691 mio.kr. erhvervet med henblik på renteafdækning. I den regnskabsmæssige opgørelse er disse obligationer henregnet til statsobligationer. Valutaoverlay er primært resultatet af eksponering over for amerikanske dollar som følge af, at de dollardenominerede investeringer ikke afdækkes fuldt ud.

RISIKOSTYRING

Risikostyring

Lærernes Pension er som leverandør af pensionsordninger påvirket af en række risici, herunder udviklingen på de finansielle markeder.

Styringen af disse risici har stor fokus i Lærernes Pension. Rammerne for risikostyringen er forankret i bestyrelsens politikker og retningslinjer for en række områder. I det daglige er det den administrerende direktør, der har det overordnede ansvar for risikostyringen, og den løbende overvågning af selskabets risiko varetages af en særlig risikostyringsgruppe.

Risikostyringen har til formål at sikre, at unødige risici undgås, og at selskabet har tilstrækkelige reserver til at kunne klare såvel pludselige, store tab som lange perioder med et lavt afkast. Selskabets risikograd er grundlæggende præget af forsigtighed. Således er pensionsordningerne typisk tegnet på forsigtige forudsætninger omkring levetid, invaliditet og renteniveau, og i beslutningen om tilskrivning af depotrente tillægges reservesituationen stor betydning. På investeringssiden er risikoen begrænset ved at sprede investeringerne på mange aktivklasser og mange lande. I valget af investeringsstrategi afvejes forventet afkastet overfor påtågen risiko.

Såfremt selskabet kommer i en utilfredsstillende reservesituation eller på anden vis erfarer et utilfredsstillende forløb i risikofaktorerne, har selskabet gode muligheder for at reagere. På investeringssiden kan det være i form af aktieafdækning eller egentlige porteføljeomlægninger. Der er ligeledes mulighed for at foretage justeringer på pensionsordningerne, fx i form af det opkrævede beløb for invalidedækning. I særlige tilfælde er det tilmed muligt at nedsætte pensionerne.

Lærernes Pensions risici

Lærernes Pensions væsentligste risici udspringer af selskabets pensionsforpligtelser og investeringer:

- Pensionsforpligtelserne består overvejende af ordninger med livsvarige pensionsudbetalinger, hvortil der er knyttet ydelsesgarantier. De fleste medlemmer har endvidere yderligere forsikringer knyttet til pensionsordningen i form af invalidepension, ægtefælle-/samleverpension, dødsfaldspension og børnepension. Pensionsordningerne indebærer, at værdien af selskabets pensionsforpligtelser og dermed også reserver afhænger af udviklingen i markedsrenterne samt af medlemmernes levetid og invaliditetsgrad. Et fald i renteniveauet, en stigning i medlemmernes forventede levetid og en stigning i den forventede invaliditetsgrad er alle ændringer, der vil øge værdien af selskabets pensionsforpligtelser og dermed reducere reserverne.
- De indbetalte pensionsmidler investeres i obligationer, aktier og alternative aktivklasser med henblik på at opnå en god forrentning. Det indebærer samtidigt en risiko for tab som følge af kursfald på de finansielle markeder eller som følge af, at selskabets modparter ikke honorerer deres forpligtelser.

Blandt andre risici i Lærernes Pension findes operationelle risici, dvs. risikoen for tab som følge af menneskelige eller systemmæssige fejl i forbindelse med selskabets drift. Yderligere risici relaterer sig til selskabets vækst, likviditetssituation og omdømme m.m. Disse risici vurderes dog at være relativt begrænsede og er i vid udstrækning imødekommet gennem selskabets løbende kapitalfremskaffelse og politikker for selskabets styring.

En oversigt over selskabets væsentligste risici er vist i tabel 5.

Overvågning af risici

Lærernes Pension måler og overvåger løbende udviklingen i selskabets reserver og risici med henblik på at kunne agere i tide over for uventede forhold. For nogle risici sker det ved at stresser de relevante risikofaktorer. Eksempelvis måles risici, der følger af pensionsforpligtelserne, som de tab, der følger af ændringer i renteniveau, medlemmernes forventede levetid og invaliditetsgrad samt forøgede omkostninger. Andre risici er mere komplekse og vanskelige at måle. Det gælder bl.a. operationelle risici, hvor det er fundet rimeligt at lade tabsrisikoen være proportional med livsforsikringshensættelserne.

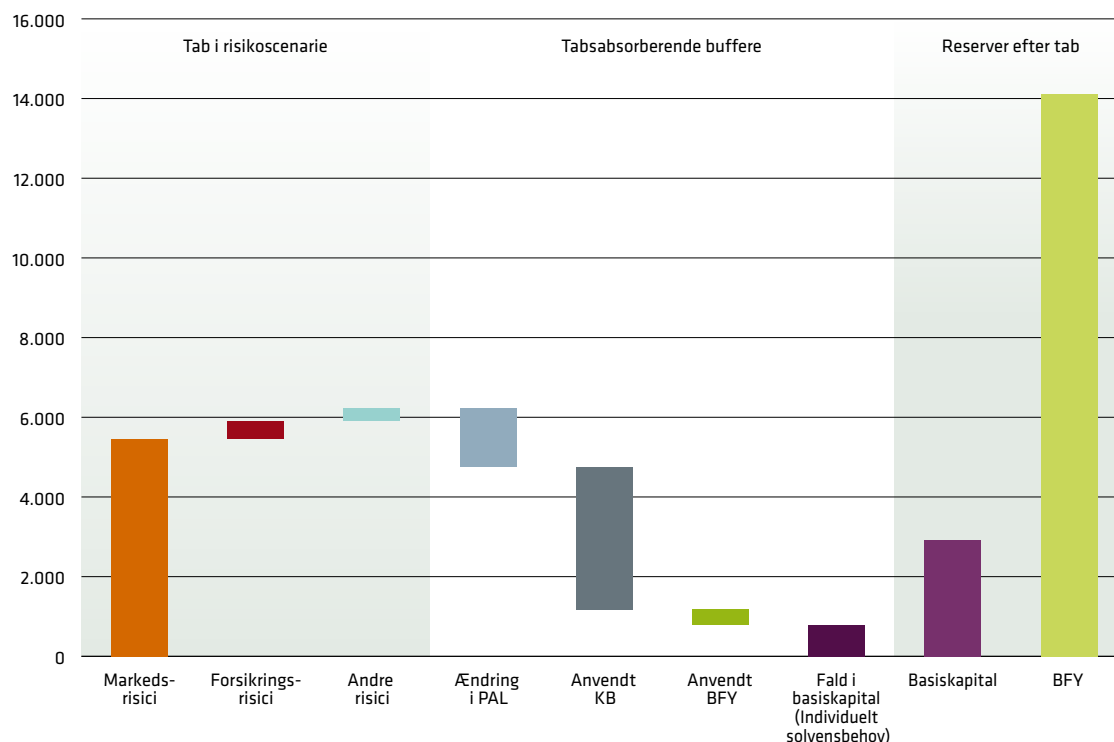
Individuelt solvensbehov

Selskabets samlede risiko måles bl.a. i form af det individuelle solvensbehov. Solvensbehovet udtrykker, hvor stor basiskapitalen skal være, hvis den med 99,5% sandsynlighed skal kunne dække de tab, der kan opstå som

Tabel 5: Oversigt over Lærernes Pensions risici

Markedsrisici	Forsikringsrisici	Andre risici
Renterisici	Levetidsrisici	Operationel risiko
Aktiekursrisiko	Invaliderisiko	Øvrige risici
Valutakursrisiko	Omkostningsrisiko	
Ejendomsrisiko	Katastrofescenario	
Kredit- og modpartsrisiko		

Figur 3. Opgørelse af individuelt solvensbehov ultimo 2012 (mio. kr.)

BFY (bonuspotentiale på fripolicydelser) og KB (kollektivt bonuspotentiale) er reserver, der kan anvendes til at dække tab på risiciene angivet i tabel 5. PAL er pensionsafkastskat.

følge af selskabets risici. Beregningen af det individuelle solvensbehov er baseret på Finanstilsynets gule trafiklysscenario tillagt scenarier for en række yderligere risici, herunder forsikringsmæssige og operationelle risici.

Ved udgangen af 2012 udgjorde det individuelle solvensbehov 792 mio.kr. Den tilstrækkelige basiskapital, som er det maksimale af det individuelle solvensbehov og solvensmargenkravet, udgjorde 1.216 mio.kr. Disse kapitalkrav skal sammenholdes med en faktisk basiskapital på 3.699 mio.kr.

Elementerne i beregningen af det individuelle solvensbehov ultimo 2012 er vist i figur 3. Det fremgår, at de største risici vedrører udviklingen på de finansielle markeder. Det tab, som opstår i scenariet, dækkes af et skatteaktiv og af selskabets reserver, som udover basiskapitalen omfatter det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentialet på fripolicydelser. Det forholdsvist lave niveau for det individuelle solvensbehov skyldes, at Lærernes Pension har store reserver, hvilket også fremgår af figuren.

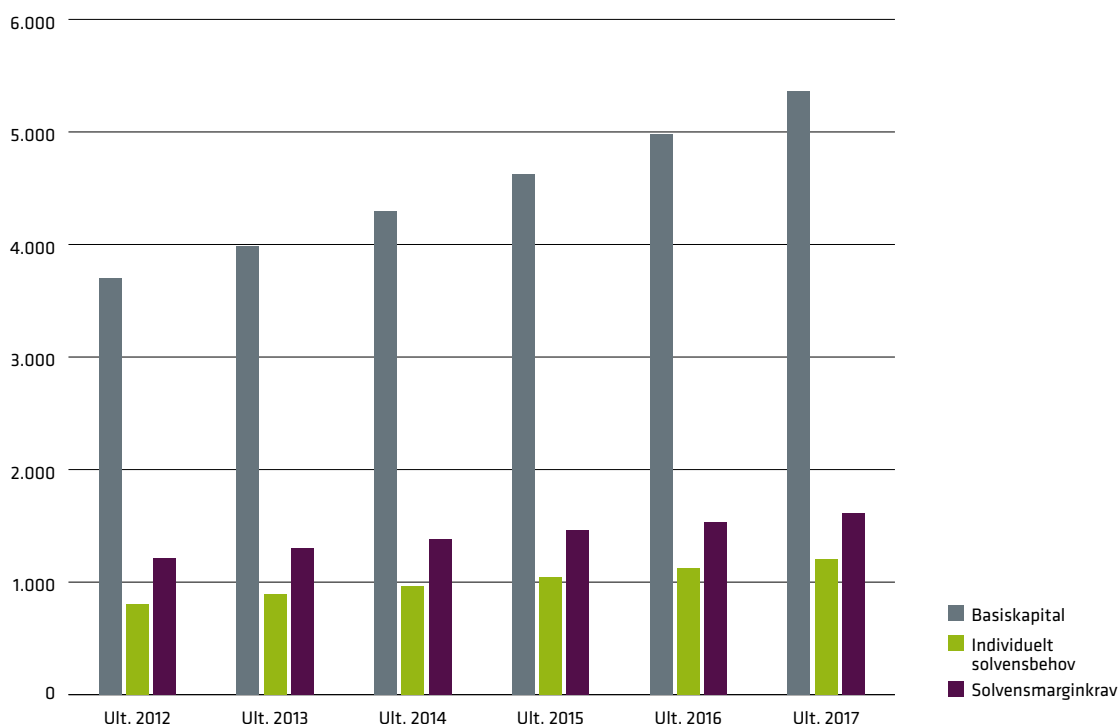
Lærernes Pension har i hele 2012 været i Finanstilsynets såkaldte "grønne lys", jf. indberetning til Finanstilsynet om kapitalforhold og risici (trafiklys).

Kapitalplan

Lærernes Pension er i kraftig vækst, og de stigende pensionsforpligtelser indebærer et behov for løbende kapitalfremskaffelse af hensyn til fastholdelsen af selskabets soliditet. Basiskapitalen opbygges løbende ved, at et beløb svarende til 5% af de indbetalte pensionsmidler henregnes til medlemskapital (en del af basiskapitalen) og ved, at basiskapitalen modtager en andel af årets realiserede resultat i overensstemmelse med de anmeldte regler herom. Skulle det blive nødvendigt med yderligere kapitalfremskaffelse, har Lærernes Pension et tilsagn om indskud af ansvarlig lånekapital. Sandsynligheden for, at en sådan situation opstår, er dog meget lille.

I tilrettelæggelsen af selskabets investeringsstrategi er der fokus på afkast og risiko over en lang fremtidig

Figur 4. Fremskrivning af basiskapital og kapitalkrav 2013-2017

periode. Det sker ved ALM-analyser, som også inddrager udviklingen i pensionsforpligtelserne.

Med henblik på en løbende vurdering af selskabets langsigtede risiko og kapitalbehov anvendes en prognosemodel for udviklingen i selskabets resultat og balance. Figur 4 viser en fremskrivning af selskabets basiskapital og kapitalkrav for perioden 2013-2017, modsvarende perioden for den investeringsstrategi, som bestyrelsen vedtog i december 2012. Fremskrivningen viser, at Lærernes Pension også fremadrettet forventes at have en basiskapital, der uden problemer vil kunne dække kapitalkravene.

Forberedelse til Solvens II

Lærernes Pension fortsatte i 2012 forberedelsen til det fælleseuropæiske Solvens II regelsæt, der stiller krav til virksomhedens styring, reserver og rapportering. Hen mod slutningen af året blev det dog klart, at regelsættet ikke vil blive implementeret med virkning fra 2014, som

det ellers var forventet. Dog er Lærernes Pension godt rustet, såfremt Solvens II bliver indført på et senere tidspunkt eller Finanstilsynet vælger at indføre elementer af Solvens II i Danmark.

Aftale om ny diskonteringsrentekurve

I juni 2012 indgik Erhvervs- og Vækstministeriet en aftale med Forsikring & Pension om en ændring af diskonteringsrentekurven, der anvendes til værdiansættelse af pensionsforpligtelser. Ændringen betød, at de lange diskonteringsrenter blev delvist afkoblet fra markedsrenterne til et højere niveau. Økonomisk betød ændringen, at selskabets regnskabsmæssige reserver voksede med 2.135 mio.kr. ultimo juni 2012.

Skiftet væk fra en markedsorienteret diskonteringskurve kan give en falsk tryghed om reservernes reelle størrelser, og i styringen af selskabets risiko vil Lærernes Pension derfor fortsat også opføre pensionsforpligtelserne på markedsvilkår.

ÅRSREGNSKAB OG NØGLETAL

Præmieindtægten steg fra 4.004 mio.kr. i 2011 til 4.224 mio.kr. i 2012, og de samlede aktiver steg fra 47.974 mio. kr. ultimo 2011 til 57.873 mio.kr. ultimo 2012, jf. figur 5. Den repofinansierede renteafdækning udgjorde 4.121 mio.kr. af de samlede aktiver, som selskabet havde ultimo 2012.

Af præmieindtægten stammede 4.084 mio.kr. fra løbende præmier og 140 mio.kr. fra indskud, herunder overførsler fra andre pensionselskaber. I forhold til 2011 var der tale om en stigning i præmieindtægten på 5,5% hvilket er positivt set i lyset af sidste års meget beskedne stigning. Der blev i 2012 udbetalt 648 mio.kr. i pensionsydelse, hvoraf 234 mio.kr. var tilbagekøb.

De realiserede og urealiserede kursreguleringer var 4.084 mio.kr. Renter og udbytter mv. udgjorde 1.275 mio. kr. Sammen med et positivt omkostningsresultat og et positivt risikoresultat bevirkede investeringsresultatet, at det samlede realiserede resultat udgjorde før bonus 5.378 mio.kr.

Selskabet havde ultimo 2012 et bonuspotentiale på fripolicer på 14.508 mio.kr., hvilket var 1.583 mio.kr. mere end året før. Den gennemsnitlige opgørelsesrente udgjorde 0,60% ultimo 2012. De samlede livsforsikrings-hensættelser steg fra 39.803 mio.kr. til 44.299 mio.kr. Det kollektive bonuspotentiale udgjorde 4.818 mio.kr. ultimo året.

I 2012 blev der opbygget 486 mio.kr. i medlemskapital. Heraf vedrørte 211 mio.kr. årets indbetaling og 44 mio.kr. årets udbetaling, mens 319 mio.kr. efter pensionsafkastskat stammede fra de forsikredes andel af det realiserede resultat.

Nøgletal

Af de 19 officielle nøgletal har 3 vedrørende forrentning (nøgletal N 16-18) ikke relevans for Lærernes Pension. Der findes 4 nøgletal vedrørende forrentningen. Hertil kommer 2 nøgletal for investeringsafkastet, 4 for administrationsomkostningerne, 1 for den forsikringsmæssige risiko og 5 konsolideringsnøgletal. Alle nøgletallene fremgår af femårsoversigten på side 20.

For så vidt angår investeringsafkastet, opnåede Lærernes Pension i 2012 et samlet afkast på 11,5% før pensionsafkastskat og 9,7% efter pensionsafkastskat, hvilket er meget tilfredsstillende og bedre end budgetteret. Det er også højere end de opstillede benchmark, jf. afsnittet Investering.

Af de 4 omkostningsnøgletal vedrører det første omkostningsprocenten, dvs. administrationsomkostningerne i forhold til den indbetalte præmie. Det belyser, hvor stor en del af hver præmiekrone, der går til selskabets administration. For Lærernes Pensions vedkommende var dette tal i 2012 på 1,7%.

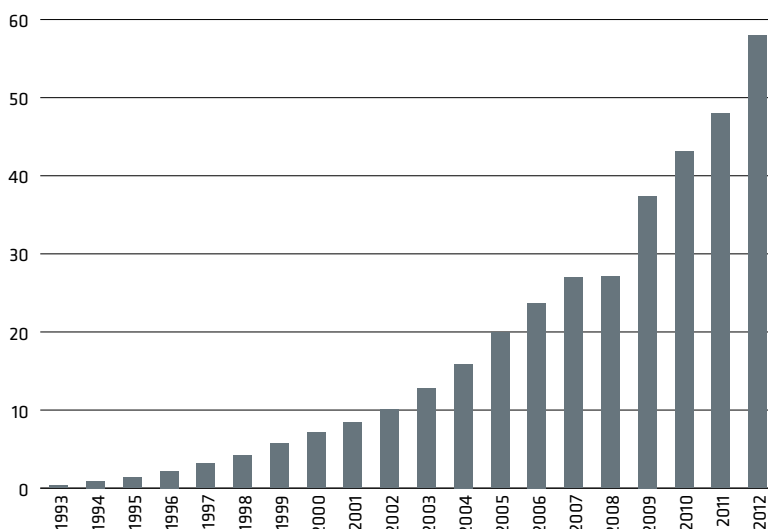
Derudover findes nøgletal for omkostningerne beregnet som rentemarginal (administrationsomkostningerne i forhold til hensættelserne) og omkostningerne pr. forsikret. Disse tal var for Lærernes Pension henholdsvis 0,2% og 551 kr.

Endelig findes et nøgletal for det såkaldte omkostningsresultat, som beskriver forskellen mellem de faktiske administrationsomkostninger og de omkostninger, der forlods er trukket på de forsikredes depoter, sat i forhold til forsikringshensættelserne. Her havde Lærernes Pension et positivt omkostningsresultat på 0,1%.

Det forsikringsmæssige risikonøgletal beskriver forholdet mellem overskuddet på risikoregnskabet og forsikringshensættelserne. Trods fortsat højt niveau for invaliditeter havde Lærernes Pension igen et positivt risikoresultat som for 2012 blev på 1,1%.

Forrentningsnøgletallene belyser forrentningen af passivsidens forskellige elementer; egenkapitalen, de forsikringsmæssige hensættelser og medlemskapital. Forrentningen før skat af egenkapitalen var i 2012 på 0,0%, mens medlemskapitalen blev forrentet med 13,2%. Forrentningen af kundernes midler efter omkostninger før skat var 14,6%.

Figur 5. Aktiver i mia. kr.

OPLYSNINGER OM BESTYRELSENS HVERV I ANDRE VIRKSOMHEDER OG ORGANISATIONER

Navn og stilling	Indtrådt i bestyrelsen i Lærernes Pension	Hverv uden for Lærernes Pension i erhvervsvirksomheder og organisationer mv.
Anders Bondo Christensen, 54, Formand for Danmarks Lærerforening	2002	<p>Formand for: Lærernes Centralorganisation Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) SKAF FTF-K</p> <p>Formand for bestyrelsen i: F.S. Design ApS A/S Hotel Frederiksdal Lån & Spar Bank A/S</p> <p>Medlem af bestyrelsen i: FTF Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU) Young Enterprise Lærernes Pension, ejendomsaktieselskab Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS)</p>
Pia Allerslev, 40, Borgmester for Kultur- og Fritidsforvaltningen i København	2009	
Steen Bundgaard, 58, 1. viceborgmester, Randers Byråd	2009	
Hans Ole Frostholt, 65, Sekretariatschef i Danmarks Lærerforening	1993	<p>Medlem af direktionen i: A/S Hotel Frederiksdal F.S. Design ApS</p>
Lars Busk Hansen, 50, Lærerkreds Nord	2008	<p>Medlem af bestyrelsen i: Lærernes a-kasse (dlf/a)</p>
Monica Lendal Jørgensen, 47, Næstformand for Frie Skolers Lærerforening	2011	<p>Øvrige hverv: Medlem af Lærernes Centralorganisations forretningsudvalg.</p>
Dorte Lange, 51, Næstformand for Danmarks Lærerforening	2011	<p>Næstformand i: Lærernes Centralorganisation</p> <p>Medlem af bestyrelsen i: SKAF FTF-K A/S Hotel Frederiksdal F.S. Design ApS ETUCE</p>
Gordon Ørskov Madsen, 46, Lærer	2010	<p>Formand for bestyrelsen i: Lærernes a-kasse (dlf/a)</p> <p>Medlem af bestyrelsen i: F.S. Design ApS A/S Hotel Frederiksdal</p> <p>Øvrige hverv: Medlem af Lærernes Centralorganisations forretningsudvalg</p>

Navn og stilling	Indtrådt i bestyrelsen i Lærernes Pension	Hverv uden for Lærernes Pension i erhvervsvirksomheder og organisationer mv.
Johannes Nymark, 69, Konsulent	2006	Formand for bestyrelsen i: Valby Multihal Fonden
Børge Pedersen, 60, Næstformand for Uddannelsesforbundet	2006	Øvrige hverv: Medlem af Lærernes Centralorganisations forretningsudvalg
Hanne Pontoppidan, 54, Formand for Uddannelsesforbundet	1998	Medlem af bestyrelsen i: Lærernes a-kasse (dlf/a) Øvrige hverv: Medlem af Lærernes Centralorganisations forretningsudvalg. Medlem af FTF's forretningsudvalg.
Uffe Rostrup, 49, Næstformand for Frie Skolers Lærerforening	2008	Medlem af bestyrelsen i: Lærernes a-kasse (dlf/a) Øvrige hverv: Medlem af Lærernes Centralorganisations forretningsudvalg.
Finn Scheibye, 64, Cand. polit. Indvalgt i bestyrelsen som det uafhængige og regnskabskyndige bestyrelsesmedlem. Finn Scheibye har i en årrække været ansvarlig for regnskabsafleggelsen i større finansielle virksomheder, og han har således indgående erfaring og viden om regnskabsafleggelse i henhold til den finansielle lovgivning. Herudover er Finn Scheibye uafhængig af Lærernes Pension, idet han ikke er i en stilling eller har andre nærtstående interesser eller forbindelser til Lærernes Pension og selskabets virksomhed.	2009	Medlem af bestyrelsen i: MP Pension - Pensionskassen for magistre og psykologer MP Ejendomme A/S Pensionskassen for lægesekretærer Pensionskassen for kontorpersonale PKA+Pension Forsikringsaktieselskab
Jan Trojaborg, 62, Formand for Københavns Lærerforening	1994	Formand for bestyrelsen i: Københavns Fællesrepræsentation Københavns Kommunes Feriefond

Samtlige medlemmer af bestyrelsen er valgt af generalforsamlingen.

FEMÅRSOVERSIGT OVER HOVED- OG NØGLETAL

Alle beløb i mio. kr.	2012	2011	2010	2009	2008
Koncern					
Præmier	4.224	4.004	3.978	3.704	3.289
Forsikringsydelse	-647	-534	-467	-415	-311
Investeringsafkast	5.302	1.584	3.885	3.694	-3.100
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-74	-71	-76	-71	-58
Forsikringsteknisk resultat	-34	-7	-33	26	-9
Årets resultat	0	0	0	49	-47
Ændring i livsforsikringshensættelser	-4.496	-5.088	-3.989	-5.402	-2.030
Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	52.375	44.387	39.648	32.923	26.617
Egenkapital, i alt	448	447	447	447	399
Aktiver, i alt koncernen	57.873	47.974	43.063	37.361	27.130
Aktiver, i alt moderselskab	57.760	47.939	43.047	37.347	27.116
Basiskapital	3.700	3.213	2.951	2.317	1.687
Solvensmargenkrav	1.216	1.124	844	772	1.079
Depotrente efter pensionsafkastskat	3,00	3,75	2,50	2,50	4,00
Nøgletal					
Afkast før pensionsafkastskat (%)	11,5	3,8	11,1	12,9	-11,0
Afkast efter pensionsafkastskat (%)	9,7	3,3	9,4	11,0	-9,3
Omkostningsprocent af præmier (%)	1,7	1,8	1,9	1,9	1,8
Omkostninger af hensættelser (%)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Omkostninger pr. forsikret (kr.)	551	530	581	566	489
Omkostningsresultat (%)	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
Forsikringsrisikoresultat (%)	1,1	0,7	0,3	0,1	0,1
Bonusgrad (%)	11,3	4,7	7,0	1,0	0,0
Kundekapitalgrad (%)	7,6	7,1	7,3	6,1	4,8
Egenkapitalgrad (%)	1,0	1,2	1,3	1,5	1,5
Overdækningsgrad (%)	5,8	5,4	6,1	5,0	2,3
Solvensdækning (%)	304	286	349	300	156
Egenkapitalforrentning før skat (%)	0,0	1,6	1,7	16,6	-12,6
Egenkapitalforrentning efter skat (%)	0,0	0,0	0,0	11,5	-10,3
Forrentning af kundernes midler efter omkostninger før skat (%)	14,6	6,1	11,8	12,7	-10,6
Forrentning af særlige bonushensættelser type B før skat (%)	13,2	4,2	27,2	30,8	-11,6

Der er kun vist hoved- og nøgletal for koncern, da de er sammenfaldende med tallene for moderselskab med undtagelse af aktiver i alt.

PÅTEGNINGER

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 for Lærernes Pension, forsikringsaktieselskab.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Samtidig er det vores opfattelse,

at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen henholdsvis moderselskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 18. marts 2013

DIREKTION

PAUL BRÜNICH-OLSEN

BESTYRELSEN

ANDERS BONDO CHRISTENSEN
Formand

PIA ALLERSLEV
Næstformand

DORTE LANGE

STEEN BUNDGAARD

HANS OLE FROSTHOLM

LARS BUSK HANSEN

MONICA LENDAL JØRGENSEN

GORDON ØRSKOV MADSEN

JOHANNES NYMARK

BØRGE PEDERSEN

HANNE PONTOPPIDAN

UFFE ROSTRUP

JAN TROJABORG

FINN SCHEIBYE

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Lærernes Pension, forsikringsaktieselskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncern-

regnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København, den 18. marts 2013

Deloitte, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

JACQUES PERONARD
statsautoriseret revisor

KASPER BRUHN UDAM
statsautoriseret revisor

RESULTATOPGØRELSE

Note	Alle beløb i tusind kr.	Moderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
2	Bruttopræmier	4.224.181	4.003.557	4.224.181	4.003.557
	Præmier f.e.r., i alt	4.224.181	4.003.557	4.224.181	4.003.557
	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	4.931	12.304		
	Indtægter fra associerede virksomheder	979	308	979	308
	Indtægter af investeringsejendomme			3.986	27.740
	Renteindtægter og udbytter m.v.	1.275.155	1.168.524	1.930.368	1.666.908
3	Kursreguleringer	4.084.337	462.279	3.493.686	-17.801
	Renteudgifter	-6.172	-3.767	-6.172	-3.767
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-64.780	-55.527	-121.061	-89.247
	Investeringsafkast, i alt	5.294.450	1.584.121	5.301.785	1.584.141
	Pensionsafkastskat	-808.876	-234.859	-808.876	-234.859
	Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	4.485.574	1.349.262	4.492.910	1.349.282
4	Udbetalte ydelser	-647.692	-534.728	-647.692	-534.728
	Ændring i erstatningshensættelser	408	708	408	708
	Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-647.284	-534.020	-647.284	-534.020
5	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r. i alt	-4.496.379	-5.088.389	-4.496.379	-5.088.389
	Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-3.005.982	610.915	-3.005.982	610.915
	Ændring i særlige bonushensættelser	-486.446	-262.632	-486.446	-262.632
	Bonus, i alt	-3.492.428	348.282	-3.492.428	348.282
6	Administrationsomkostninger	-73.585	-71.478	-73.605	-71.498
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-73.585	-71.478	-73.605	-71.498
	Overført investeringsafkast	-41.091	-14.212	-41.091	-14.212
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	-41.012	-6.996	-33.697	-6.996
	Egenkapitalens investeringsafkast	41.091	14.212	41.091	14.212
	RESULTAT FØR SKAT	78	7.216	7.394	7.216
7	Skat	-78	-7.216	-7.394	-7.216
	ÅRETS RESULTAT	0	0	0	0
	Anden totalindkomst	0	0	0	0
	ÅRETS TOTALINDKOMST	0	0	0	0
8	Realiseret resultat				
	Periodens resultat overføres til egenkapitalen.				

BALANCE

AKTIVER		Morderselskab		Koncern	
Note	Alle beløb i tusind kr.	2012	2011	2012	2011
9	Driftsmidler	2.416	2.344	2.416	2.344
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	2.416	2.344	2.416	2.344
10	Investeringsejendomme			1.005.000	817.669
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	575.482	570.552		
	Kapitalandele i associerede virksomheder	219.751	218.772	219.751	218.772
19	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	795.234	789.324	219.751	218.772
	Kapitalandele	13.499.625	11.179.986	18.114.045	12.770.543
	Investeringsforeningsandele	19.367.658	14.781.372	3.498.575	4.529.716
	Obligationer	22.484.847	20.043.546	33.059.775	28.277.823
	Indlån i kreditinstitutter	183.467	130.942	723.173	396.364
11	Afledte finansielle instrumenter	439.925	13.512	448.799	19.198
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	55.975.521	46.149.358	55.844.367	45.993.644
	INVESTERINGSAKTIVER I ALT	56.770.755	46.938.682	57.069.118	47.030.085
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	42.024	31.610	42.024	31.610
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	384.110	231.523		
	Andre tilgodehavender	17.034	5.649	31.815	21.444
	TILGODEHAVENDER, I ALT	443.169	268.782	73.839	53.054
	Tilgodehavende selskabsskat	13.392	12.912	13.438	12.912
	Udskudt pensionsafkastskatteaktiv	0	87.814	0	87.814
	Likvide beholdninger	233.257	338.385	233.385	338.385
	ANDRE AKTIVER, I ALT	246.649	439.111	246.823	439.111
	Tilgodehavende renter	266.742	258.995	450.551	418.669
	Andre periodeafgrænsningsposter	30.428	30.956	30.428	30.956
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT	297.171	289.952	480.979	449.625
	AKTIVER I ALT	57.760.159	47.938.870	57.873.176	47.974.219

PASSIVER		Moderselskab		Koncern	
Note	Alle beløb i tusind kr.	2012	2011	2012	2011
	Aktiekapital	49.070	49.000	49.070	49.000
	Overført resultat	398.464	398.300	398.464	398.300
12	EGENKAPITAL	447.534	447.300	447.534	447.300
	Garanterede ydelser	-7.658.611	-3.856.361	-7.658.611	-3.856.361
	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	37.450.222	30.734.899	37.450.222	30.734.899
	Bonuspotentiale på fripolicer	14.507.878	12.924.523	14.507.878	12.924.523
13	Livsforsikringshensættelser, i alt	44.299.489	39.803.062	44.299.489	39.803.062
	Erstatningshensættelser	5.387	5.795	5.387	5.795
14	Kollektivt bonuspotentiale	4.818.273	1.812.291	4.818.273	1.812.291
15	Særlige bonushensættelser	3.252.343	2.765.897	3.252.343	2.765.897
	HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGSKONTRAKTER, I ALT	52.375.492	44.387.045	52.375.492	44.387.045
16	Hensættelser til skatter	2.340	5.045	9.701	5.045
	HENSATTE FORPLIGTELSER, I ALT	2.340	5.045	9.701	5.045
11	Gæld angående afledte finansielle instrumenter	90.118	130.902	94.794	137.253
	Gæld til kreditinstitutter	4.080.538	2.532.679	4.080.538	2.532.679
17	Skyldig pensionsafkastskat	691.400	308.245	691.400	308.245
	Anden gæld	36.946	66.934	137.926	95.933
	GÆLD, I ALT	4.899.003	3.038.760	5.004.658	3.074.110
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	35.791	60.719	35.791	60.719
	PASSIVER I ALT	57.760.159	47.938.870	57.873.176	47.974.219
1	Anvendt regnskabspraksis				
18	Eventualforpligtelser				
19	Nærtstående parter				
20	Risikostyring				
21	Femårsoversigt over hoved- og nøgletal				
22	Følsomhedsoplysninger				
23	Specifikation af investeringsaktiver og deres afkast til dagsværdi				
24	Aktiebeholdning fordelt på brancher og regioner				

KAPITALFORHOLD

Note	Alle beløb i tusind kr.	Moderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
EGENKAPITAL					
	Egenkapital pr. 1. januar	447.300	447.300	447.300	447.300
	Primoregulering - fusion med LPA Holding	321	0	321	0
	Beholdning af egne aktier	-87	0	-87	0
	Overført fra disponering af årets resultat	0	0	0	0
	Anden totalindkomst	0	0	0	0
	Egenkapital i alt	447.534	447.300	447.534	447.300
KAPITALKRAV OG BASISKAPITAL					
	Basiskapital				
	Egenkapital	447.534	447.300		
	Særlige bonushensættelser	3.252.343	2.765.897		
	Basiskapital	3.699.877	3.213.197		
	Kapitalkrav	1.216.155	1.124.073		
	Overskydende basiskapital	2.483.722	2.089.124		
	Tilgodehavende risikoforrentning, egenkapital	0	0		
	Tilgodehavende risikoforrentning, særlige bonushensættelser	0	0		

NOTER

1 ANVENDT REGSKABSPRAKSIS

Årsrapporten aflægges efter reglerne i Lov om finansiel virksomhed og den dertil knyttede bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser udstedt af Finanstilsynet (regnskabsbekendtgørelsen). Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til 2011.

Selskabet har i 2012 fået bestemmende indflydelse over Fåmandsforeningen Lærernes Pension Invest, hvorfor der er foretaget fuld konsolidering pr. 31.12.2012. Som følge heraf har ledelsen fundet det mest retvisende at ændre sammenligningstillene for 2011. Aktiverne og passiverne er ændret med 19,5 mio.kr., mens egenkapitalen og årets resultat er upåvirket heraf. Der er endvidere foretaget en mindre omklassifikation i resultatopgørelsen under investeringsafkast.

Alle beløb i årsregnskabet del af årsrapporten præsenteres i hele tusinde kr. Hvert tal afrundes hver for sig. Der kan derfor forekomme afvigelser mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Væsentlige ændringer i regnskabsmæssige skøn:

For så vidt angår hensættelser til forsikringskontrakter, er der foretaget enkelte væsentlige ændringer i regnskabsmæssige skøn.

Diskonteringsrentekurve

Selskabet anvender Finanstilsynets nye diskonteringsrentekurve jævnfør Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser af den 2. juli 2012. Effekten af overgang til den ændrede diskonteringsrentekurve har på overgangstidspunktet ultimo juni 2012 medført en nedsættelse af livsforsikringshensættelserne med 445,7 mio. kr. som fordeler sig på garanterede ydelser -6.350,3 mio. kr. bonuspotentiale på fremtidige bidrag 4.215,6 mio. kr. og bonuspotentiale på hvilende pensioner 1.689,0 mio. kr.

Benchmark for levetidsforudsætninger

Pensionskassen har anvendt det af Finanstilsynet i 2012 opdaterede benchmark for levetidsforudsætning. Effekt af anvendelse af det nye opdaterede benchmark for levetidsforudsætning har medført en ændring i livsforsikringshensættelser pr. ultimo 2012 med 19,8 mio. kr.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske

fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Udarbejdelsen af årsregnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. De områder, hvor ledelsens kritiske skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på regnskabet er:

- Forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter
- Dagsværdi af finansielle instrumenter
- Dagsværdi af ejendomme

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for ansvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige eller unøjagtige og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå. At foretage disse skøn og vurderinger er derfor i sagens natur vanskeligt og de vil være forbundet med usikkerhed, selv i perioder med stabile makroøkonomiske forhold. Andre vil kunne komme frem til andre skøn.

Forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter

Opgørelsen af forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter bygger på en række aktuarmæssige beregninger, der anvender forudsætninger om blandt andet dødelighed og invaliditetshyppighed, som fastsættes ud fra bedste skøn. Herudover er forpligtelserne påvirket af det aktuelle renteniveau.

Dagsværdi af finansielle instrumenter

For finansielle instrumenter med noterede priser på et aktivt marked, eller hvor værdiansættelserne bygger på accepterede værdiansættelsesmodeller med observerbare markedsdata, er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For instrumenter, hvor værdiansættelsen kun i mindre omfang bygger på observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Dette er eksempelvis gældende for unoterede kapitalandele hvor der i den foretagne måling reguleres for markedsudviklingen.

Dagsværdi af ejendomme

Dagsværdien af ejendomme er opgjøret på grundlag af forventede driftsafkast på den enkelte ejendom samt et tilknyttet forrentningskrav baseret på markedsf forholdene.

Kontribution

Lærernes Pensions overskudspolitik er anmeldt til Finanstilsynet i overensstemmelse med bekendtgørelsen om kontributionsprincippet. Bestanden er opdelt i 4 rentegrupper, en omkostningsgruppe og en risikogruppe. Af de 4 rentegrupper udgør de 3 af dem tilsammen 0,5% af den samlede bestand. Samtidig er selskabets kollektive bonuspotentiale fordelt mellem de enkelte grupper.

Den del af årets realiserede resultat, der tilfalder egenkapitalen og særlige bonushensættelser, består af en forrentning svarende til afkastnøgletallet før PAL-skat tillagt risikoforrentning af de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser og kollektivt bonuspotentiale. Medlemmerne tildeles resten, svarende til årets realiserede resultat, opgjøret i henhold til den anmeldte overskudspolitik. Risikoforretningen er i Lærernes Pension i 2012 fastholdt på 0%. Egenkapitalen vil i år med positivt investeringsafkast typisk give afkald på sin del af forrentningen til fordel for medlemmernes særlige bonushensættelser.

Inden for hver kontributionsgruppe kan et negativt realiseret resultat dækkes kollektivt af gruppens kollektive bonuspotentiale. I forbindelse med renteresultatet kan bonuspotentiale på fripolicer tilmed anvendes til at dække tab. Efterfølgende anvendes egenkapitalen og særlige bonushensættelser til at dække tab. Tab vedrørende de enkelte kontributionsgrupper, der dækkes af egenkapitalen og særlige bonushensættelser, overføres til skyggekontoen og kan efterfølgende indtægtsføres, når det realiserede resultat giver mulighed herfor. Skyggekontoen er oplyst under egenkapitalopgørelsen.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Koncernens aktiviteter omfatter udelukkende livs- og pensionsforsikring. Koncernregnskabet er derfor opstillet efter de bestemmelser, der gælder for livsforsikrings selskaber. Det ultimative moderselskab er Lærernes Pension, forsikringsaktieselskab.

Selskabets koncerninterne handler, som alle ligger inden for selskabernes naturlige forretningsområder, sker på skriftligt grundlag og bliver indgået på markedsbaserede vilkår. Koncerninterne mellemværender forrentes med pengemarkedsrenten oprundet til nærmeste hele procent.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til indre værdi i moderselskabets regnskab og elimineres således at selskabets aktiver indgår som en del af balancen i koncernregnskabet. Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles til indre værdi tillagt værdien af goodwill i moderselskabs- og koncernregnskabet. Værdien af goodwill vurderes ved hver regnskabsafslutning.

Omregning af valuta

Såvel koncernens funktionelle valuta som præsentationsvaluta er danske kroner. Transaktioner i fremmed valuta omregnes med transaktionsdagens kurs. Balanceposter i fremmed valuta omregnes efter kursen på balancedagen, som er baseret på Bank of England GMT 1600 kurser. Valutakursforskelle opstået i forbindelse med omregning indregnes i resultatopgørelsen.

Alle valutagevinster og -tab indregnes i resultatopgørelsen under valutakursregulering.

Resultatopgørelsen

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Bruttopræmier

Bruttopræmier i selskabet omfatter forfaldne medlemsbidrag for januar – november og forventede medlemsbidrag for december. Medlemsbidrag er reduceret med arbejdsmarkedsbidrag.

Udbetalte ydelser

Pensionsydelser omfatter ekspederede og udbetalte pensioner.

Administration

Selskabet betaler et årligt fast beløb (tarif) pr. medlem til Forca A/S for de aftalte administrative ydelser.

Koncernens ejendomme administreres af DEAS i henhold til særskilt aftale.

Omkostninger ved værdipapiradministration er indregnet som administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed.

Omkostninger ved ejendomsadministration er fradraget i indtægter af investeringsejendomme.

Investeringsafkast

Indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder indeholder moderselskabets andel af virksomhedernes resultat inklusive værdiregulering med fradrag af eventuel nedskrivning af goodwill.

Indtægter af investeringsejendomme indeholder resultat af ejendomsdrift før regulering af ejendommenes værdi. I resultatet fragår omkostninger til ejendomsadministration.

Renter og udbytter med videre indeholder regnskabsårets indtjente renter, modtagne udbytter m.v.

Kursregulering indeholder realiserede og urealiserede gevinster på investeringsaktiver herunder værdiregulering af investeringsejendomme.

Pensionsafkastskat

Denne post dækker individuelt pensionsafkast, som beregnes af den løbende rentetilskrivning og institut PAL, som beregnes på henlæggelse til kollektiv bonuspotentiale og særlige bonushensættelser.

Øvrige resultatposter

Ændring i kollektivt bonuspotentiale er den del af det realiserede resultat, som tilfalder forsikringsbestanden ud over den bonus, der forlods er tildelt.

Ændring i særlige bonushensættelser indeholder dels forrentningen dels det nettobeløb, som kunderne i løbet af året har bidraget med. Hertil kommer beløb, som selskabet måtte beslutte at henlægge hertil i stedet for til egenkapitalen.

Overført investeringsafkast fratrækkes i det forsikringsstekniske resultat, som et regnskabsteknisk udtryk for den andel af investeringsafkastet, der vedrører egenkapitalen.

Skat

Skat af årets resultat indregnes i resultatopgørelsen, uanset om en del heraf først beskattes i senere regnskabsperioder. Den skattepligtige indkomst i ejendomsdatterselskabet indgår i moderselskabets skattepligtige indkomst, hvis mindst 90% af ejendomsselskabets aktiver består af fast ejendom.

Balancen

Anlægsaktiver

Driftsmidler værdiansættes til anskaffelsespris med fradrag af foretagne afskrivninger. Afskrivningerne sker lineært over den forventede brugstid, dog højst 5 år.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter indregnes til dagsværdi. Handlede finansielle instrumenter indregnes i/fragår i balancen på afregningsdatoen. Kontraktværdien af handlede, men endnu ikke afregnede, finansielle instrumenter indgår i balancen som et tillæg eller et fradrag i værdien af de tilsvarende finansielle instrumenter.

Dagsværdien for børsnoterede finansielle instrumenter beregnes på basis af lukkekursen på balancedagen. Hvis der ikke foreligger en lukkekurs pr. balancedagen, anvendes anden relevant kurs på balancedagen eller lukkekursen fra en af de nærmest foregående dage. Hvis der ikke foreligger anden relevant kurs, kan dagsværdien skønnes med udgangspunkt

i balancedagens lukkekurser på sammenlignelige finansielle instrumenter.

Eventuelle kurtagere indgår i administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme værdiansættes til dagsværdi. Dagsværdien beregnes efter afkastmetoden i henhold til principperne i regnskabsbekendtgørelsen. Metoden tager udgangspunkt i den enkelte ejendoms driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastkrav). Driftsafkastet er baseret på det kommende års forventede afkast justeret for atypiske forhold. Hvert 3. år foretages en ekstern vurdering med henblik på fastsættelse af den enkelte ejendoms forrentningskrav. Forrentningskravet vurderes hvert år i forhold til markedsudviklingen.

Ubebyggede grunde og skove optages til skønnet dagsværdi. Ejendomme under opførelse optages til kostpris, som vurderes at være lig med dagsværdi. Såfremt der er indikationer på, at værdien er lavere end kostpris, underlægges ejendomme under opførelse en nedskrivningstest.

Kapitalandele

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til indre værdi (equity-metoden). Efter denne metode bliver de tilknyttede virksomheders driftsresultater indregnet i selskabets resultatopgørelse. Selskabets resultat og egenkapital er herefter identiske med koncernens.

Regnskabsresultaterne fra de tilknyttede virksomheder fremkommer ved anvendelse af målingsmetoder, der er identiske med de metoder, der er anvendt i selskabet.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes med selskabets ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi ifølge senest kendte regnskab. Virksomhedernes indre værdi fremkommer ved anvendelse af målingsmetoder, der er identiske med de metoder, der er anvendt i selskabet. Alle reguleringer indregnes i indtægter fra associerede virksomheder.

Som associerede virksomheder betragtes virksomheder, som ikke er tilknyttede virksomheder, men hvori koncernens virksomheder har andele på mere end 20% af stemmerettighederne, og hvor der udøves betydelig indflydelse på virksomhedernes driftsmæssige og finansielle ledelse gennem repræsentation i virksomhedernes bestyrelser.

Børsnoterede kapitalandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen.

Unoterede kapitalandele måles til dagsværdi af de underliggende nettoaktiver. Værdiansættelse af de underliggende nettoaktiver foretages ud fra anerkendte metoder, herunder standarder fastsat af European Private Equity and Venture Capital Association (EVCA).

Investeringsforeningsandele

Investeringsforeningsandele måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen. Unoterede investeringsforeningsbeviser måles til dagsværdien af de underliggende nettoaktiver.

Obligationer

Fastforrentede obligationer, konvertible obligationer og indeksobligationer med tillæg af indeksreguleringer måles til dagsværdi baseret på børsnoterede lukkekurser på balancedagen.

Udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet ved diskontering med en pengemarkedsrente.

Repo/reverse

Værdipapirer, der er solgt som led i salgs- og tilbagekøbsforretninger, beholdes i balancen under den respektive hovedpost, f.eks. "obligationer" som forrentes og kursreguleres. Det modtagne beløb indregnes og forrentes som gæld til modparten. Værdipapirer erhvervet som led i salgs og tilbagekøbsforretninger optages som tilgodehavender hos modparten og afkastet indregnes under renter.

Afledte finansielle instrumenter

Renterisikoafdækning (renteoptioner), renteswaptioner, renteswaps og valutaterminskontrakter måles til dagsværdi.

Øvrige poster i aktiverne

Tilgodehavender optages til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning for forventede tab.

Hensættelser til forsikringskontrakter

Livsforsikringshensættelserne måles ved, for hver forsikring, at opgøre markedsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme. Markedsværdien beregnes ved at diskontere de enkelte betalinger med en rente baseret på den af Finanstilsynet offentliggjorte danske rentekurve (landespænd regnes som 12 måneders glidende gennemsnit) reduceret med pensionsafkastskat for relevante policedele. De forventede fremtidige betalingsstrømme beregnes på basis af forventet levetid og invalideintensitet på grundlag af egne analyser af selskabets forsikringsbestande.

Livsforsikringshensættelsen indeholder et risikotillæg, idet der i forudsætningerne om forventet levetid er indregnet et årligt fald i dødeligheden i alle aldre afhængig af den vurderede fremtidige udvikling i dødeligheden.

Garanterede ydelser er markedsværdien af de ydelser, som den enkelte forsikrede er garanteret med tillæg af den forventede fremtidige udgift til administration og med fradrag af de

aftalte fremtidige præmier. Garanterede ydelser indeholder et skønnet beløb til dækning af fremtidige forsikringsydelser, som stammer fra forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret, men som endnu ikke var anmeldt på balancedagen.

Bonuspotentialer på fremtidige præmier udtrykker forpligtelser til at yde bonus vedrørende aftalte præmier, som endnu ikke er forfaldne. Bonuspotentialer på fripolicydelser indeholder værdien af forpligtelser til at yde bonus vedrørende allerede indbetalte præmier mv.

Erstatningshensættelsen indeholder et skøn over forsikringsydelser for endnu ikke anmeldte eller færdigbehandlede forsikringsbegivenheder, som er indtruffet i regnskabsåret eller tidligere. Erstatningshensættelsen indeholder også en hensættelse til administrationsomkostninger i forbindelse med afvikling af forsikringsydelserne.

Kollektivt bonuspotentialer er forsikringsbestandens andel af realiserede resultater, som er hensat kollektivt til bonusberettigede forsikringer ud over livsforsikringshensættelser og erstatningshensættelser.

Særlige bonushensættelser indgår i basiskapitalen på lige fod med egenkapitalen, men tilfalder over tid de forsikrede og er dermed en del af hensættelsen til forsikringskontrakter.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser på statustidspunktet. Lærernes Pension er i henhold til gældende skatteregler sambeskattet med de øvrige selskaber i koncernen.

Gæld

Gældsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi.

Nøgletal

Lærernes Pension udarbejder nøgletal efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen.

Afkastnøgletallene i femårsoversigten beregnes for samtlige aktiver og gældsposter efter en pengevægtet metode, mens afkastet pr. aktivtype i afkastskemaet beregnes for investeringsaktiver (dvs. eksklusive gældsposter og diverse aktiver) efter en tidsvægtet metode.

Eventualforpligtelser

Forpligtelser vedrørende afgivne garantier og kautioner mv., uden for forsikringsforhold, anføres i en note til årsrapporten.

Note	Alle beløb i tusind kr.	Moderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
2	BRUTTOPRÆMIER				
	Direkte forsikring i Danmark				
	Præmier	4.084.275	3.917.079	4.084.275	3.917.079
	Indskud	139.906	86.478	139.906	86.478
	Bruttopræmier i alt	4.224.181	4.003.557	4.224.181	4.003.557
	<i>Præmier fordelt på lande:</i>				
	Danmark	4.176.743	3.967.365	4.176.743	3.967.365
	Andre EU-lande	13.771	12.851	13.771	12.851
	Øvrige lande	33.667	23.341	33.667	23.341
	<i>Præmien for direkte forsikring kan fordeles således:</i>				
	Individuelt tegnede forsikringer	23.603	13.246	23.603	13.246
	Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold	4.200.578	3.990.311	4.200.578	3.990.311
	Der er alene tegnet forsikringer med bonusordning				
	<i>Antallet af forsikrede udgør:</i>				
	Individuelt tegnede forsikringer	1.665	1.195	1.665	1.195
	Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold	129.513	134.559	129.513	134.559
3	KURSREGULERINGER				
	Investeringssejendomme			8.401	-14.246
	Kapitalandele	1.133.855	-878.861	1.260.084	-880.061
	Investeringsforeningsandele	2.220.882	264.515	438.481	-135.052
	Obligationer	664.299	1.672.828	1.726.103	1.607.940
	Andre lån	0	6.817	0	6.817
	Afledte finansielle instrumenter	61.520	-609.611	64.906	-608.056
	Likvide beholdninger	3.781	6.591	-4.288	4.857
	Kursreguleringer i alt	4.084.337	462.279	3.493.686	-17.801
4	UDBETALTE YDELSER				
	Summer ved død	-4.921	-8.218	-4.921	-8.218
	Summer ved udløb	-93.554	-83.395	-93.554	-83.395
	Pensions- og renteydelser	-315.715	-271.547	-315.715	-271.547
	Tilbagekøb/udtrædelsesgodtgørelser	-233.502	-171.567	-233.502	-171.567
		-647.692	-534.728	-647.692	-534.728
5	ÆNDRING I LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSER F.E.R.				
	Garanterede ydelser	3.802.298	-9.102.977	3.802.298	-9.102.977
	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	-6.715.323	1.759.291	-6.715.323	1.759.291
	Bonuspotentiale på fripolicer	-1.583.354	2.255.298	-1.583.354	2.255.298
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r. i alt	-4.496.379	-5.088.389	-4.496.379	-5.088.389

Note	Alle beløb i tusind kr.	Morderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
6	ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER				
	Administrationsaftale med Forca	-85.790	-82.088	-85.790	-82.088
	Personaleudgifter i alt	-21.094	-20.669	-21.094	-20.669
	Øvrige omkostninger	-18.690	-17.122	-18.710	-17.142
	Samlede omkostninger før fordeling	-125.574	-119.879	-125.594	-119.899
	Fordelte omkostninger	51.989	48.402	51.989	48.402
	Administrationsomkostninger i alt	-73.585	-71.478	-73.605	-71.498
	<i>Personaleudgifter specificeres således:</i>				
	Løn til medarbejdere	-15.711	-15.608	-15.711	-15.608
	Pensionsbidrag	-3.291	-2.972	-3.291	-2.972
	Lønsumsafgift mv.	-2.093	-2.089	-2.093	-2.089
	Personaleudgifter i alt	-21.094	-20.669	-21.094	-20.669
	Løn og vederlag inkl. pensionsbidrag til adm. direktør Paul Brüniche-Olsen	3.004	2.895	3.004	2.895
	Honorar og vederlag til bestyrelsesmedlem Finn Scheibye	80	80	80	80
	Den øvrige bestyrelse er ulønnet				
	Løn og vederlag til ansatte med indflydelse på virksomhedens risikoprofil	6.351	6.221	6.351	6.221
	Antal personer med indflydelse på virksomhedens risikoprofil	4	4	4	4
	Løn og vederlag til ansatte i Forca	37.286	34.443	37.286	34.443
	Antal heltidsbeskæftigede	19	17	19	17
	Antal heltidsbeskæftigede incl. Forcemedarbejdere	76	70	76	70
	Der er ingen variabel aflønning i Lærernes Pension, der henvises endvidere til selskabets hjemmeside for en nærmere beskrivelse af selskabets lønpolitik.				
	Revisor:				
	Deloitte				
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	532	464	532	492
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	228	123	228	123
	Skatterådgivning	163	25	163	25
	Andre ydelser	367	128	367	128
	Samlede revisoromkostninger	1.290	741	1.290	768

Note	Alle beløb i tusind kr.	Moderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
7	SKAT				
	Årets selskabsskat	-3.951	0	-3.905	0
	Regulering af udskudt selskabsskat	2.705	-2.983	-4.656	-2.983
	Regulering af selskabsskat tidligere år	1.167	-4.233	1.167	-4.233
	Skat i alt	-78	-7.216	-7.394	-7.216
	<i>der specificeres således:</i>				
	Skat af ordinært resultat	-78	-7.216	-7.394	-7.216
	Skat af årets resultat	-78	-7.216	-7.394	-7.216
	Årets skat, i alt	-78	-7.216	-7.394	-7.216
	<i>Selskabsskat, kan forklares således:</i>				
	Beregnet skat af årets resultat	-20	-1.804	-1.848	-1.804
	Skatteeffekt af:				
	Ikke skattepligtige indtægter/omkostninger	-3.931	1.804	-2.057	1.804
	Regulering af udskudt selskabsskat	2.705	-2.983	-4.656	-2.983
	Regulering af skat vedrørende tidligere år	1.167	-4.233	1.167	-4.233
	I alt	-78	-7.216	-7.394	-7.216
8	REALISERET RESULTAT				
	Renteresultat	5.028.120	1.327.780	5.028.120	1.327.780
	Risikoresultat	451.558	272.697	451.558	272.697
	Omkostningsresultat	406.125	387.238	406.125	387.238
	Markedsværdiregulering	-430.231	-848.199	-430.231	-848.199
	PAL af markedsværdiregulering	-77.716	-149.682	-77.716	-149.682
	Realiseret resultat før bonus	5.377.856	989.833	5.377.856	989.833
	Forlodsbonus efter PAL	1.108.942	1.216.931	1.108.942	1.216.931
	Årets PAL	221.414	233.905	221.414	233.905
	Henlagt til kollektiv bonuspotentiale	3.005.982	-610.915	3.005.982	-610.915
	Henlagt til kollektiv bonuspotentiale (PAL)	453.009	-166.624	453.009	-166.624
	Fordelt til kunderne	4.789.348	673.297	4.789.348	673.297
	Fordelt til særlige bonushensættelser	210.964	199.986	210.964	199.986
	Årets forrentning til særlige bonushensættelser	326.317	99.375	326.317	99.375
	Årets forrentning til egenkapital	51.150	9.959	51.150	9.959
	I alt til særlige bonushensættelser	588.431	309.320	588.431	309.320
	Kundernes andel før PAL i alt	5.377.778	982.617	5.377.778	982.617
	Fordelt til egenkapital				
	Resultat før skat	78	7.216	78	7.216
	I alt til egenkapital før skat	78	7.216	78	7.216

Note	Alle beløb i tusind kr.	Morderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
9	DRIFTSMIDLER				
	Kostpris pr. 1. januar	4.867	5.482	4.867	5.482
	Tilgang i året	894	286	894	286
	Afgang i året	-825	-900	-825	-900
	Kostpris i alt	4.936	4.867	4.936	4.867
	Ned- og afskrivninger pr. 1. januar	-2.523	-2.550	-2.523	-2.550
	Årets afskrivninger	-623	-755	-623	-755
	Årets tilbageførsel af tidligere års afskrivninger på afhændede aktiver	626	782	626	782
	Ned- og afskrivninger i alt	-2.520	-2.523	-2.520	-2.523
	Driftsmidler i alt	2.416	2.344	2.416	2.344
10	INVESTERINGSEJENDOMME				
	Dagsværdi pr. 1. januar			817.669	700.813
	Tilgang i året			178.930	131.102
	Årets værdiregulering til dagsværdi			8.401	-14.246
	Dagsværdi i alt			1.005.000	817.669
	Ved fastsættelse af dagsværdi er følgende vægtede gennemsnit af afkastprocenter anvendt:				
	Ejendomme til boligudlejning			4,7	4,5
	Ejendomme til erhvervsudlejning			5,5	5,7
	Til brug for værdiansættelsen af ejendomme indhentes der hver 3. år en vurdering fra eksterne valuar.				

Note Alle beløb i tusind kr.

11 AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Afledte finansielle instrumenter 2012	År til udløb	Hovedstol	Bogført værdi
Swaps	+10	7.461	620
Swaption	1-10	14.922	136
Valutaterminforretninger	0-1	39.656.670	349.050
Afledte finansielle instrumenter 2011	År til udløb	Hovedstol	Bogført værdi
Valutaterminforretninger	0-1	38.840.699	-117.391

Den bogførte værdi af afledte finansielle instrumenter i balancen sker brutto. Summen af alle kontrakter med positiv værdi føres i aktiverne under posten "Afledte finansielle instrumenter". Summen af alle kontrakter med negativ værdi føres i passiverne under posten "Gæld angående afledte finansielle instrumenter".

12 EGENKAPITAL

Egenkapital pr. 1. januar 2012	Aktiekapital	Overført overskud	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2012	49.000	398.300	447.300
Primoregulering - fusion med LPA Holding	70	251	321
Køb af egne aktier		-87	-87
Overført fra disponering af årets resultat		0	0
Egenkapital i alt	49.070	398.464	447.534

Selskabets aktiekapital består af 49.070 stk. á 1.000 kr. Aktiekapitalen er ikke opdelt i klasser.

Egne aktier	Antal styk	Pålydende værdi	Købssum	Procentdel af aktiekapital
Antal aktier købt i løbet af året	30	30	87	0,06

Som led i fusionen med LPA Holding, der blevet gennemført i 2012, erhvervede Lærernes Pension aktiebeholdninger ejet af Danske Regioner, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i alt aktier for nominelt 30 t. kr. Da de 3 aktionærer ikke længere havde noget tilhørsforhold til Lærernes Pension var det naturligt at erhverve deres aktieposter i forbindelse med fusionen.

Note	Alle beløb i tusind kr.	Moderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
13	LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSE				
	Livsforsikringshensættelser primo	39.803.062	34.714.681	39.803.062	34.714.681
	Akkumuleret værdiregulering primo	-1.080.268	-232.068	-1.080.268	-232.068
	Retrospektive hensættelser primo	38.722.795	34.482.612	38.722.795	34.482.612
	Bruttopræmier	4.224.181	4.003.557	4.224.181	4.003.557
	Indskud PAL kompensation	47	-7	47	-7
	Omkostninger PAL kompensation	-2	0	-2	0
	Rentetilskrivning	1.234.766	1.332.191	1.234.766	1.332.191
	Forsikringsydelse	-603.460	-504.440	-603.460	-504.440
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-107.890	-130.974	-107.890	-130.974
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-464.860	-268.631	-464.860	-268.631
	Andet	-5.623	8.473	-5.623	8.473
	Overført til særlige bonus-hensættelser, netto	-210.964	-199.986	-210.964	-199.986
	Retrospektive hensættelser ultimo	42.788.990	38.722.795	42.788.990	38.722.795
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.510.499	1.080.268	1.510.499	1.080.268
	Livsforsikringshensættelser i alt	44.299.489	39.803.062	44.299.489	39.803.062
	Forhøjelse af bonuspotentiale på fremtidige præmier, som følge af kravene i regnskabsbekendtgørelsens § 66 stk. 7 og 8, udgør	3.004	4.528		
	Forhøjelse af bonuspotentiale på fripolicer, som følge af kravene i regnskabsbekendtgørelsens § 66 stk. 7 og 8, udgør	1.515.005	1.085.040		

Livsforsikringshensættelser fordelt efter rentegrupper, der er omfattet af kontributionsprincippet: Alle beløb i tusind kr.	Garanterede ydelser	Bonus-potentiale præmier	Bonus-potentiale fripolicer	I alt
Livsforsikringshensættelser pr. 1. januar 2012				
Rentegruppe 0 - 1%	60.995	42.227	17.705	120.927
Rentegruppe 1 - 2%	55.990	5.821	5.988	67.798
Rentegruppe 2 - 3%	6.241	54	94	6.390
Arbejdsgiver	-3.979.587	30.686.798	12.900.736	39.607.947
Alle rentegrupper	-3.856.361	30.734.899	12.924.523	39.803.062
Livsforsikringshensættelser pr. 31. december 2012				
Rentegruppe 0 - 1%	35.487	109.250	14.613	159.349
Rentegruppe 1 - 2%	49.612	3.571	2.663	55.846
Rentegruppe 2 - 3%	4.501	14	0	4.515
Arbejdsgiver	-7.748.211	37.337.387	14.490.602	44.079.779
Alle rentegrupper	-7.658.611	37.450.222	14.507.878	44.299.489

Note	Alle beløb i tusind kr.	Morderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
14	KOLLEKTIVT BONUSPOTENTIALE				
	Kollektivt bonuspotentiale primo	1.812.291	2.423.206	1.812.291	2.423.206
	Overført til/fra resultatopgørelsen	3.458.992	-777.538	3.458.992	-777.538
	Heraf PAL	-453.009	166.624	-453.009	166.624
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	4.818.273	1.812.291	4.818.273	1.812.291
	Kollektivt bonuspotentiale fordelt efter rentegrupper, der er omfattet af kontributionsprincippet:				
	Rentegruppe 0 - 1%	8.931	1.340	8.931	1.340
	Rentegruppe 1 - 2%	8.257	5.259	8.257	5.259
	Rentegruppe 2 - 3%	709	579	709	579
	Arbejdsgiver	3.463.094	967.404	3.463.094	967.404
	Alle rentegrupper	3.480.991	974.582	3.480.991	974.582
	Risikogrube	1.243.480	778.212	1.243.480	778.212
	Omkostningsgruppe	93.803	59.496	93.803	59.496
	Alle grupper	4.818.273	1.812.291	4.818.273	1.812.291
15	SÆRLIGE BONUSHENSÆTTELSE, TYPE B				
	Særlige bonuspensættelser primo	2.765.897	2.503.265	2.765.897	2.503.265
	Tilgang i særlige bonuspensættelser	210.964	199.986	210.964	199.986
	Udbetaling af særlige bonuspensættelser	-44.232	-30.288	-44.232	-30.288
	Rente og risikoforrentning, særlige bonuspensættelser	326.317	99.375	326.317	99.375
	Rente og risikoforrentning, egenkapitalens andel	51.150	9.959	51.150	9.959
	Heraf PAL	-57.752	-16.400	-57.752	-16.400
	Særlige bonuspensættelser, type B ultimo	3.252.343	2.765.897	3.252.343	2.765.897
16	UDSKUDT SELSKABSSKAT				
	Udskudt skat 1. januar 2012	5.045	2.062	5.045	2.062
	Årets udskudte skat	-2.705	2.983	4.656	2.983
	Udskudt skat 31. december 2012	2.340	5.045	9.701	5.045
	Udskudt skat vedrører:				
	Materielle aktiver	2.582	2.311	2.582	2.311
	Andre tilgodehavender	-242	-284	-242	-284
	Udskudt pensionsafkastskat	0	18.264	0	18.264
	Skattepligtigt underskud	0	-11.684	0	-11.684
	Fradragsbegrænsning	0	-3.562	0	-3.562
		2.340	5.045	2.340	5.045
17	PENSIONSFAKASTSKAT				
	Andel af det beskattede investeringsafkast, som er friholdt for pensionsafkastskat iht. overgangsbestemmelsen om friholdelse af opsparede reserver pr. 31.12.1982 (friholdelsesbrøken) udgør i pct.	0,02	0,02	0,02	0,02

Note	Alle beløb i tusind kr.	Morderselskab		Koncern	
		2012	2011	2012	2011
18	EVENTUALFORPLIGTELSE				
	Til sikkerhed for forsikredes hensættelser er registreret følgende aktiver:				
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	575.482	570.552	575.482	570.552
	Kapitalandele i associerede virksomheder	219.751	218.772	219.751	218.772
	Kapitalandele	13.499.625	11.179.986	13.499.625	11.179.986
	Investeringsforeningsandele	19.367.658	14.781.372	19.367.658	14.781.372
	Obligationer	18.363.765	17.380.107	18.363.765	17.380.107
	Afledte finansielle instrumenter	-401.094	0	-401.094	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	384.268	231.523	384.268	231.523
	Likvide beholdninger	412.257	27.022	412.257	27.022
	Tilgodehavende renter	200.021	211.951	200.021	211.951
	Til sikkerhed for hensættelser ultimo	52.621.734	44.601.285	52.621.734	44.601.285
	Investeringsaktiver til overtagelse efter regnskabsåret	538.463	820.532	558.723	822.330
	Tilsagn om investering i noterede værdipapirer	135.818	223.892	135.818	223.892
	Tilsagn om investering i unoterede værdipapirer	1.569.701	1.286.320	1.569.701	1.286.320
	Momsreguleringsforpligtelse på erhvervsejendom	1.402	5.555	1.402	5.555
19	NÆRTSTÅENDE PARTER M.V.				
	Selskabet har kapitalandele i følgende tilknyttede virksomheder:				
	Lærernes Pension, ejendomsaktieselskab med hjemsted i Gentofte				
	Aktivitet: Investering i grunde og bygninger				
	Ejerandel: 100%				
	Virksomhedens resultat	4.931	12.304		
	Virksomhedens egenkapital	575.482	570.552		
	Selskabet har kapitalandele i følgende associerede virksomheder:				
	Forca A/S med hjemsted i Gentofte				
	Aktivitet: Pensionservice				
	Ejerandel : 33,33 %				
	Virksomhedens resultat	3.025	3.799	3.025	3.799
	Virksomhedens egenkapital	522.835	519.810	522.835	519.810
	Følgende aktionærer besidder aktier, som er tillagt enten mindst 5% af aktiekapitalens stemmer eller hvis pålydende værdi udgør mindst 5% af aktiekapitalen:				
	Danmarks Lærerforening, Vandkunsten 12, 1467 København K				
	Uddannelsesforbundet, Nørre Farimagsgade 15, 1364 København K				
	Frie Skolers Lærerforening, Ravnsøvej 6, 8240 Risskov				
20	RISIKOSTYRING				
	Selskabets finansielle og forsikringsmæssige risiko samt risikostyring er omtalt i årsberetningen på side 14.				
21	FEMÅRSOVERSIGT OVER HOVED- OG NØGLELAL				
	Selskabets femårsoversigt over hoved- og nøgletal fremgår af oversigten på side 20.				

Note Alle beløb i mio. kr.

22 FØLSOMHEDSOPLYSNINGER

Hændelse	Minimum påvirkning af basiskapitalen	Maksimum påvirkning af kollektivt bonuspotentiale	Maksimum påvirkning af bonuspotentiale på fripolicydelser før ændring i anvendt bonuspotentiale på fripolicydelser	Maksimum påvirkning af anvendt bonuspotentiale på fripolicydelser
Rentestigning 0,7-1,0 pct. point	-90,9	-342,0	2.604,8	0,0
Rentefald 0,7-1,0 pct. point	95,0	-227,9	-2.647,4	0,0
Aktiekursfald på 12 pct.	-141,6	-1.828,7	0,0	0,0
Ejendomsprisfald på 8 pct.	-6,1	-78,3	0,0	0,0
Valutakursrisiko (VaR 99,5 pct.)	-21,2	-273,8	0,0	0,0
Tab på modparter på 8 pct.	-71,1	-918,5	0,0	0,0
Fald i dødelighedsintensiteten på 10 pct.	0,0	-216,8	-273,6	0,0
Stigning i dødelighedsintensiteten på 10 pct.	0,0	192,1	255,9	0,0
Stigning i førtidspensionsintensiteten på 10 pct.	0,0	-26,9	-86,9	0,0

Note Alle beløb i mio. kr.

23 SPECIFIKATION AF INVESTERINGSAKTIVER OG AFKAST TIL DAGSVÆRDI

Koncern	Regnskabsmæssig værdi		Netto-investeringer	Afkast i% p.a. før pensionsafkastskat og selskabsskat
	Primo	Ultimo		
Ejendomsaktieselskaber	571	575	153	0,9
Grunde og bygninger i alt	571	575	153	0,9
Kapitalandele i associerede virksomheder	219	220	0	0,0
Børsnoterede danske kapitalandele	1.233	1.840	247	25,9
Unoterede danske kapitalandele	216	329	120	11,3
Børsnoterede udenlandske kapitalandele	10.495	14.044	1.960	16,9
Unoterede udenlandske kapitalandele	2.863	3.604	799	0,9
Øvrige kapitalandele i alt	14.807	19.817	3.125	14,4
Statsobligationer (Zone A)	8.363	9.398	670	7,6
Realkreditobligationer	9.566	11.529	1.724	5,8
Indeksobligationer	1.443	1.404	-106	7,2
Kreditobligationer investment grade	3.843	4.283	0	11,4
Kreditobligationer non investment grade samt emerging markets obl.	7.983	8.922	-92	15,0
Obligationer i alt	31.198	35.535	2.195	9,2
Øvrige finansielle investeringsaktiver	469	417	-53	0,2
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelse	-117	350	0	

Afkast i % er tidsvægtet på baggrund af afkastet på dagsbasis.

Note Alle beløb i pct.

24 AKTIEBEHOLDNING FORDELT PÅ BRANCHER OG REGIONER

	Danmark	Øvrige Europa	Nord-amerika	Syd-amerika	Japan	Øvrige Fjernøsten	Øvrige lande	Ikke fordelt	I alt
Energi	0,0	2,9	2,4	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	5,5
Materialer	0,0	2,3	1,0	0,0	0,5	0,0	0,6	0,0	4,3
Industri	0,1	3,4	1,8	0,0	1,4	0,1	0,1	0,0	6,8
Forbrugsgoder	0,0	2,9	2,2	0,0	1,4	0,0	0,1	0,0	6,6
Konsumentvarer	0,0	3,0	1,9	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	5,6
Sundhedspleje	0,2	2,2	2,1	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0	5,2
Finans	1,4	7,4	3,3	0,0	1,4	0,4	1,0	0,0	14,9
IT	0,0	1,4	3,3	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	5,5
Telekommunikation	0,0	1,3	0,6	0,0	0,3	0,0	0,1	0,0	2,4
Forsyning	0,0	1,6	0,6	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	2,5
Ikke fordelt	34,8	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	40,6
I alt	36,6	31,9	19,1	0,0	7,0	0,7	2,5	2,3	100,0

Aktiebeholdningen omfatter kapitalandele, aktiebaserede investeringsforeningsandele og afledte finansielle instrumenter.

OVERSIGT OVER PORTEFØLJEFORVALTERE ULTIMO 2012 FOR LÆRERNES PENSION:

	Forvalter	Investeringsområde
Aktier:	<p>Fondsmæglerselskabet Maj Invest, Kbh. Gudme Raaschou Asset Management, Kbh. Lazard Asset Management, New York, NY Eaton Vance Management, Seattle, WA Russell Investments, Seattle, WA Nordea Investment Management, Kbh.</p> <p>PanAgora Asset Management, Boston, MA</p>	<p>Dansk aktieportefølje Dansk aktieportefølje Globale Emerging Markets aktier Globale Emerging Markets aktier Globale Emerging Markets aktier Global indeksportefølje Europæisk Small-cap aktieportefølje Amerikansk Mid-cap aktieportefølje</p>
Obligationer:	<p>Nordea Investment Management, Kbh.</p> <p>Fischer Francis Trees & Watts, New York, NY State Street Global Advisors, Boston, MA Putnam Investments, London Post Advisory Group, Los Angeles, CA Sanders Morris Harris Capital Advisors, Fort Worth, TX MFS International, Boston, MA Wellington Management International, Boston, MA</p>	<p>Danske nominelle obligationer Europæiske erhvervsobligationer, Investment Grade Globale indeksobligationer Amerikanske erhvervsobligationer, Investment Grade Europæiske erhvervsobligationer, High Yield Amerikanske erhvervsobligationer, High Yield Amerikanske erhvervsobligationer, High Yield Emerging Markets obligationer Emerging Markets obligationer</p>
Private Equity:	<p>BI Biomedical Venture IV (BankInvest Gruppen), Kbh. BI New Energy Solutions II (BankInvest Gruppen), Kbh.</p> <p>BI Private Equity New Markets III, (BankInvest Gruppen), Kbh. First Analysis Group, Chicago, IL LD Equity 2 (LDE Management/FMS LD Invest), Kbh. Partners Group, Baar-Zug, Schweiz</p> <p>Polaris Private Equity II og III, Kbh. LGT Capital Partners, Pfäeffikon, Schweiz Dansk Vækst Kapital</p>	<p>Udvalgte europæiske virksomheder indenfor biotech sektoren Udvalgte virksomheder indenfor power- og energi teknologisektoren i Europa og Nordamerika. Udvalgte privatejede virksomheder i Vietnam Amerikanske unoterede vækstselskaber Danske mindre og mellemstore virksomheder Buy-out fonde i Europa, globale secondaries samt buy-out- og venturefonde i Asien. Desuden i mindre omfang direkte parallelinvesteringer. Danske og svenske mindre og mellemstore virksomheder Globale secondaries Buy-out og venture i small og midcap fonde med allokering mod danske virksomheder. (Der er endnu ikke indbetalt til fonden)</p>

	Forvalter	Investeringsområde
Ejendomme:	Foreningen ei invest european retail (I/S Ejendomsinvest), Kbh. Eurocommercial Properties, Amsterdam Rockspring Property Investment Managers, London Sparinvest Property Fund II, Kbh. Partners Group Global Real Estate 2008, Schweiz	Skandinaviske og europæiske investeringsejendomme Europæiske investeringsejendomme Europæiske investeringsejendomme Globale investeringer gennem ejendomsfonde Globale investeringer gennem ejendomsfonde
Skovinvesteringer:	Brookfield Asset Management, Toronto, Canada The Campbell Group, Portland, OR Global Forest Partners, West Lebanon, NH Hancock Timber Ressource Group, Boston, MA The International Woodland Company A/S, Kbh. RMK Timberland Group, Winston-Salem, NC Timbervest Partners, Atlanta, GA New Forests, West Chatswood, Australien Ecosystem Investment Partners, Baltimore, USA	Skovinvesteringer i Brasilien Skovinvesteringer i USA, Australien og New Zealand Skovinvesteringer i USA, Sydamerika, Australien og New Zealand Skovinvesteringer i Nord- og Sydamerika, Australien og New Zealand Skovinvesteringer i Sydøstasien, Rusland, Afrika og Latinamerika Skovinvesteringer i USA og Sydamerika Skovinvesteringer i USA samt miljørettigheder i USA Skovinvesteringer i Australien og Asien Investeringer i miljørettigheder i USA

LÆRERNES PENSION ER TIL FOR

LÆRERNE

- HVERKEN MERE ELLER MINDRE

